8. SINIF 5. TEMA ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık KIRŞEHİR Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

Etkinlik 1

Aşağıda numaralanmış cümleleri okuyunuz. Tabloda verilen yargıları numaralanmış cümlelere göre doğru ya da yanlış olarak değerlendiriniz.

1. Otobüse yetişebileyim diye hızlı hızlı yürüyordum.
2. Olanları ona anlatmak için yola çıkmıştı.
3. Derslerine düzenli çalışırsa başarılı olur.
4. Kazlar perde ayaklı canlılardır.
5. Ali bütün bu olaylara karşı kör ve sağırdır.
6. Ağır çantayı kaldırmakta zorlanıyordu.

Cümlelere İlişkin Yargılar	Doğru	Yanlış
1. cümle amaç cümlesidir.		
2. cümle sebep-sonuç cümlesidir.		
3. cümle koşul-sonuç cümlesidir.		
4. cümlede terim anlamlı bir sözcük kullanılmıştır.		
5. cümlede mecaz anlamlı sözcükler vardır.		
6. cümledeki “ağır” sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.		

Etkinlik 2

Aşağıdaki tabloda yer alan cümleleri anlam özelliklerine göre değerlendirip ilgili sütuna “✓“atınız.

CÜMLELER	GERÇEK ANLAM	MECAZ ANLAM	TERİM ANLAM
1. Ağır poşetleri taşımaktan nefes nefese kalmış.			
2. Tencere çok sıcak olduğu için onu yere düşürdü.			
3. Kara haber tez yayılır, derler.			
4. Konsere gidemeyince biletlerimiz yandı.			
5. Ressamın portre çalışması ilgimi çekti.			
6. Şiiri üç kıtadan oluşuyor.			
7. Tiyatronun son perdesinde sözlerini unuttu.			
8. Futbolcu kırmızı kart gördü.			
9. Onun her sözü bana batar.			
10. Buraya anıt dikilecek.			

Etkinlik 3

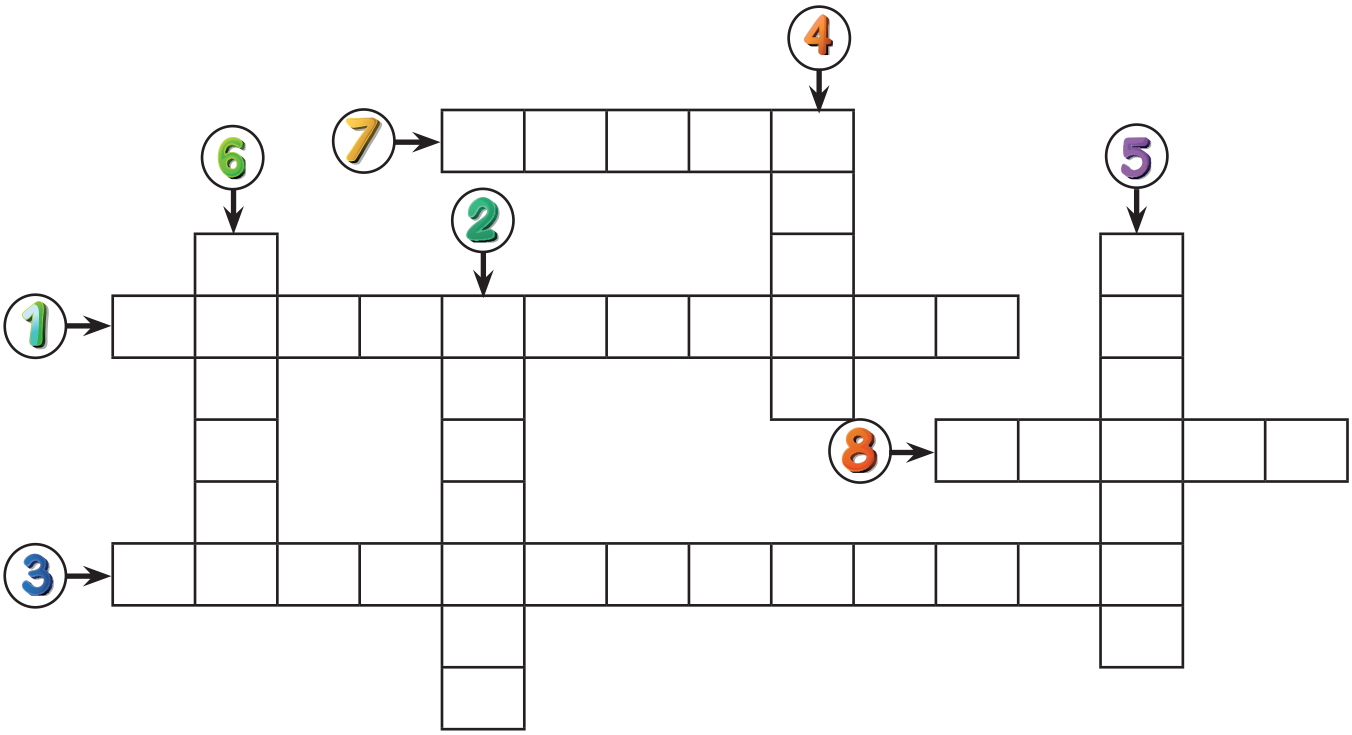
EVLİYA ÇELEBİ

Seyahatname adlı eserinde verdiği bilgilere göre Evliya Çelebi, 25 Mart 1611'de İstanbul, Unkapanı'nda doğmuştur. Devasa bir coğrafyayı senelerce at üzerinde gezen Evliya Çelebi birçok savaşa katılmış, ata iyi binen, yaman bir savaşçıdır. Birçok kez ölüm tehlikesiyle yüz yüze gelen Çelebi; zekâsı, hazırcevaplığı, güler yüzü ile bu tehlikelerden yakasını kurtarmayı başarmış, hünerli biridir. Çelebi, eserinden anlaşıldığı kadarıyla uyumlu, mizah gücü yüksek, girdiği ortamların neşesi olan, sevimli bir kişidir.

Bu metindeki bazı sözcüklerin anlamları aşağıda açıklanmıştır.

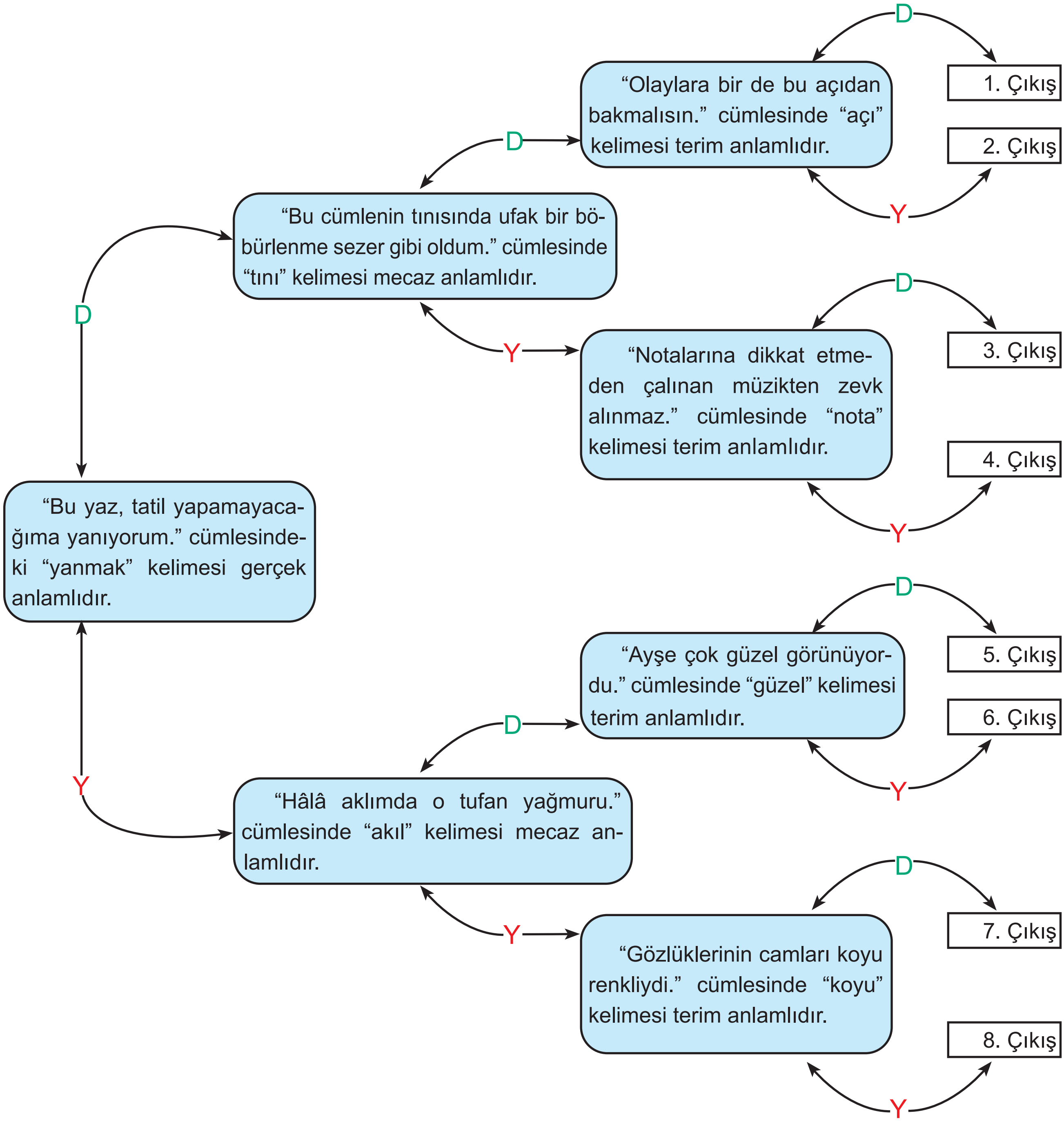
1. Evliya Çelebi'nin dünyaca ünlü gezi kitabıdır.
2. Becerikli, ustalık sahibi.
3. Gerektiğinde çabuk, yerinde yanıtlar verme durumu.
4. Gülmece.
5. Büyük zarar veya yok olmaya yol açabilecek durum.
6. Çok büyük.
7. Canlı bir varlığın içinde bulunduğu doğal veya maddi şartların bütünü.
8. Öğrenme, araştırma veya gözlem yolu ile elde edilen gerçek, malumat.

Anlamları açıklanan sözcükleri metinden bularak aşağıdaki bulmacaya yerleştiriniz.

Etkinlik 4

Aşağıda verilen kavram haritasındaki ifadeleri en soldaki ifadeden başlayarak okuyunuz. İfadelerin doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğuna karar vererek doğru çıkışı bulunuz.

ÇIKIŞ KAPISI → ______

Etkinlik 5

Aşağıdaki tabloda yabancı sözcüklerin bulunduğu cümleler ve bu sözcüklerin dilimizdeki karşılıkları verilmiştir. Altı çizili yabancı sözcüklerle Türkçe karşılıklarını eşleştiriniz.

CÜMLELER		YABANCI SÖZCÜKLERİN ANLAMLARI	
1.	Bu arabanın dizaynını hiç beğenmedim.	**a.**	Yalıtım
2.	Bizim dükkânımızda imitasyon bir mal bulamazsın.	**b.**	Tekdüze
3.	Bütün testlerden ful çektim.	**c.**	Kendiliğinden
4.	Apartmanın izolasyonunu yaptıktan sonra soğuk havalardan korkmana pek gerek kalmıyor.	**ç.**	Tasarım
5.	CV'ni masanın üzerine bırak.	**d.**	Yolbul
6.	Böyle olmasını istemememize rağmen olaylar spontane gelişti.	**e.**	Çaba
7.	Çok monoton bir yaşamın var.	**f.**	Saf dışı etmek
8.	Gençlerde bu spora yönelik yeni bir trend başladı.	**g.**	Öz geçmiş
9.	Bu konuyla ilgili bilgileri hangi link adresinden aldın?	**ğ.**	Sahte, taklit
10.	Yolunu bulmak için navigasyondan yararlanmalısın.	**h.**	Eğilim
11.	Programla ilgili kitapçığı revize etmelisin.	**ı.**	Düzeltmek
12.	Olayları provoke eden bir grup, Kırşehir'de yakalandı.	**i.**	Kışkırtmak
13.	Spor salonunda çok fazla efor harcıyorsun.	**j.**	Tam
14.	Yarışmada Ali'yi ekarte eden Mehmet birinci oldu.	**k.**	Sürüm
15.	Bu oyunun yeni bir versiyonu çıkmış.	**l.**	Bağlantı, ilişim

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Etkinlik 6

Aşağıdaki atasözlerini anlamlarıyla eşleştirerek ilgili kutuya yazınız.

No.	ATASÖZLERİ
1	Yarınki kazdan bugünkü tavuk (yumurta) yeğdir.
2	Acı patlıcanı kırağı çalmaz.
3	Boş başak dik durur.
4	Cefayı çekmeyen sefanın kadrini bilmez.
5	Tarlada izi olmayanın harmanda sözü (yüzü) olmaz.
6	Deveyi yardan uçuran bir tutam ottur.

No.	ANLAMLARI
A	Sağlanmış bir kazanç; beklenen, umulan daha büyük bir kazanca feda edilemez.
B	Kendini işe vermeyenden, bir iş üretmeyenden hayır gelmez.
C	Sıkıntı çekmemiş olanlar, eriştikleri rahatlığın ve mutluluğun değerini bilemezler.
Ç	Bilgisiz olan üstün görünmek için kasılır.
D	Herhangi bir duruma alışkın olan kimseyi benzer kötü durumlar etkilemez.
E	Gözü doymayan hırslı insanlar küçük bir çıkar için bütün varlığını tehlikeye atar.

1	2	3	4	5	6

Etkinlik 7

Aşağıdaki cümleleri ögelerine ayırınız.

Dağların doruklarından aşan bakışlar, hür maviliklerde kayboluyor.

İnsan, dara düşünce arkadaşlarının değerini anlarmış.

Nureddin Cacabey'in 1272'de Kırşehir'de kurmuş olduğu Cacabey Medresesi, onun adını ebedîleştirmiştir.

Soğuk bir kış günü karanfil almak için çıktım.

Arkadaşımın bana hediye ettiği kitapları bir çırpıda okudum.

Yeşilin hasretini Türk işledi çiniye.

Etkinlik 8

Aşağıdaki cümlelerde yer alan deyimleri anlamlarıyla eşleştirip altta yer alan kutucuklara yazınız.

1 Senin başarıların göğsümü kabartıyor.

2 Müdür kızınca Mehmet'in etekleri tutuştu.

3 Bu maç bizim için çantada keklik.

4 Öğretmenin anlattıklarına kulak kesildim.

5 Yine de açık bir kapı bıraktım.

6 Zamanla tüm işlerini rayına oturtabilirsin.

7 O yazarın dişe dokunur tek bir eseri yok.

A Bir işi yoluna, yöntemine koymak, düzgün işler duruma getirmek

B İşe yarar olmak, önemli olmak, yerinde ve anlamlı olmak.

C Gereğinde, bir konuya yeniden dönebilme imkânı bırakmak

Ç Büyük bir dikkatle dinlemek

D Ele geçirilmesi, elde edilmesi kolay olan

E Bir olay dolayısıyla kıvanç duygusunu ortaya koymak, övünmek

F Çok telaşlanmak

1	2	3	4	5	6	7

Etkinlik 9

Aşağıda düşünceyi geliştirme yollarından bazıları verilmiştir.

Benzetme	Tanık Gösterme	Karşılaştırma
Tanımlama	Sayısal Verilerden Yararlanma	Örnekleme

Aşağıdaki metinlerde hangi düşünceyi geliştirme yollarından yararlanıldığını bularak kutucuğa yazınız.

1. **METİN**

Kedi ve köpekler güzel hayvanlardır. Ben köpeği daha çok severim. Çünkü köpek her zaman en büyük yardımcın olarak yanında bulunur. Seni iyi anlar ve yeri geldiğinde korur. Ayrıca köpekler doğdukları andan itibaren insanlara karşı sevgi duyarlar. Bu şekilde dünyaya gelen tek hayvan türü olduğu söylenir.

2. METİN

Sonbahar geldi mi bir hüzün kaplar içimi. Ağaçlar tek tek döker yapraklarını. Gürgenler, meşeler, çınarlar, akasyalar, kavaklar... Daha sonra kış gelir. Soğuk havada buzla kaplı, yapraksız dalları görmek beni rahatsız eder.

3. METİN

Şiir, sözcüklerle yeni dünyalar kurma sanatıdır. Burada ne görmek istiyorsanız içine serpiştirebilirsiniz. Biraz hüzün, fazlaca mutluluk, bir tutam da heyecan eklemek güzel olabilir.

4. METİN

Yaşadığın stres seni yorabilir. Bazen aksilikler de üst üste gelebilir. Ama unutmamak gerekir ki hepsi zamanla geçecektir. Her zorluktan sonra aydınlık bir sabaha ulaşacaksın. Victor Hugo "Gecenin en karanlık anı şafak sökmeden az öncedir." demiştir. Hayat da böyledir.

5. METİN

Atatürk; 57 yıllık ömrüne 11 savaş, 24 madalya, 7 nişan, 13 kitap, 1 ülke ve milyonlarca özgür insan sığdıran büyük bir asker, siyaset ve devlet adamıdır.

6. METİN

Kutu gibi bir evimiz vardı. Bahçesinde kayısı ağaçları ve güller bulunurdu. Ağaç kütüklerinden de bir tahtımız olurdu. Kardeşim kral gibi tahta oturur, ben de prenses gibi sağa sola emirler verirdim. Menekşeler muhafızımız, papatyalar saray görevlilerimiz olurdu.

Etkinlik 10

Aşağıdaki tabloda yer alan cümlelerin eylemlerini geçişli veya geçişsiz olma durumuna göre değerlendirip ilgili sütuna “✓“atınız.

CÜMLELER	GEÇİŞLİ	GEÇİŞSİZ
1. Adam, elindeki ekmeği komşusuyla paylaştı.		
2. Fatma’nın kardeşini parkta oynarken gördüm.		
3. İyi not alamadığını öğrenince ağladı.		
4. Elini kurulayıp hamuru yoğurdu.		
5. Kitabı masanın üzerine koydu.		
6. Kapının önünde uzunca bir süre durdu.		
7. Sınıftaki tüm öğrenciler esprilerime güldü.		
8. En zor konuları bile hemen anladı.		
9. Durakta otobüs bekliyorum.		
10. Kırtasiyeden renkli kalemler aldı.		

Etkinlik 11

Aşağıda numaralanmış yapboz parçalarından hangilerinde öznel cümle bulunduğunu boş bırakılan yere yazınız.

CEVAP: ....

Etkinlik 12

Aşağıdaki cümlelerde yazımı yanlış olan kelimelerin altını çizip boş bırakılan yere doğrusunu yazınız.

NO.	CÜMLELER	DOĞRU YAZIMI
a.	Ahmet Bey, otuzbeşinci yaş gününü arkadaşlarıyla kutladı.	…………………………
b.	Herhangibir sorunla karşılaşırsan benim yanıma gelmekten çekinme.	…………………………
c.	Herkez senin olayları bildiğini iddia ediyor.	…………………………
d.	TDK'nın sitesinde yer alan kelimelerin doğru yazımına dikkat etmeliyiz.	…………………………
e.	Ankara kedisinin tüyleri o kadar çok kabarmıştı ki onu kipri zannettik.	…………………………
f.	Mustafa Kemal ATATÜRK 19 mayısta Samsun'a ayak bastı.	…………………………
g.	Oysa ki evdeki bütün çiçekleri sulamıştım.	…………………………
h.	Evden dışarı adım atmıştımki yağmur yağmaya başladı.	…………………………
i.	Elindeki cevizleri 3'er 3'er dağıtmaya karar verdi.	…………………………
j.	55 kg'den daha fazla olan torbaları tek eliyle taşıdı.	…………………………
k.	Uzun tenefüs zili çalar çalmaz öğrenciler meyvelerini hazırladı.	…………………………
l.	Odunları tutuşturmak için bir az daha kibrit verebilir misin?	…………………………
m.	Bu ünvanı alabilmek için gece gündüz çalıştı.	…………………………
n.	Herşeyi sen yapamazsın.	…………………………
o.	Baş komutan Orta Doğu'daki gelişmeleri yakından takip ediyordu.	…………………………
p.	Hafta sonu bize yurtdışındaki akrabalarımız gelecekti.	…………………………

Etkinlik 13

Aşağıda noktalama işaretlerinin işlevlerine ilişkin açıklamaların yapıldığı cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun noktalama işaretinin adını yazınız.

1) Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için ………………. konur.
2) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için …………………..konur.
3) Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için ………. konur.
4) Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlenin sonuna ………………… konur.
5) Seslenme, hitap ve uyarı sözlerinden sonra …………… konur.
6) Dizeler yan yana yazıldığında aralarına …………… konur.
7) Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri …………………………….. ile ayrılır.
8) Kaba sayıldığı için veya bir başka sebepten dolayı açık yazılmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine ……………….. konur.

Etkinlik 14

Aşağıda karışık verilen sözcüklerle anlamlı ve kurallı cümleler oluşturup her cümlede sondan üçüncü sözcüğün hangisi olduğunu bularak karşılarındaki boşluklara yazınız.

	CÜMLELER	ÜÇÜNCÜ SÖZCÜK
a.	kandilini - gündüz - karanlığa - razı - demektir - gece - hazırlamayan	
b.	olmayan - hiçbir - rüzgâr - edemez - hedefi - gemiye - yardım	
c.	bal - ağzında - olan - kuyruğunda - vardır - iğnesi - arının	
ç.	hakkıdır - bağımsızlık - ölmeyi - toplumların - uğruna - bilen - onun	
d.	söyleyeni - doğru - kovarlar - köyden - dokuz	
e.	günü - iki - eşit - ziyandadır - olan	
f.	aynaya - yoktur - gereksinimi - iyi - olanın - dostu	
g.	yazmak - ölümün - kurtarmaktır - anı - elinden - şeyler - bir	
ğ.	uyanmaktır - rüyaları - yolu - gerçekleştirmenin - iyi - en	

Etkinlik 15

Aşağıdaki tabloda cümlelerin taşıdığı örtülü anlamları örnekteki gibi yazınız.

	CÜMLELER	TAŞIDIĞI ÖRTÜLÜ ANLAM
1.	Bu yıl da ağaç meyve vermedi.	Geçen yıl da meyve vermemişti.
2.	Biz sadece senin yanında mutlu olabiliyoruz.	
3.	Şiir okumaya karşı ön yargılarınızın kırıldığını görüyorum.	
4.	İşini iyi yapanlar başarıya ulaşır.	
5.	Üst kattaki komşumuz da yeni araba almış.	
6.	Bu filmi ilk kez okulda sinema saati etkinliğinde izlemiştik.	
7.	Yazarımızın kitabı yine en çok satanlar listesine girdi.	
8.	Bizi dinlemeye yalnız sen gelebilirsin.	

Etkinlik 16

Aşağıda numaralanmış atasözlerini anlamca çelişen atasözleriyle eşleştiriniz.

1 Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir.

2 Azıcık aşım, ağrısız başım.

3 Öfke baldan tatlıdır.

4 Zararın neresinden dönülse kârdır.

5 İyilik eden iyilik bulur.

6 Kurunun yanında yaş da yanar.

7 Dost dostun eyerlenmiş atıdır.

8 Aklı başa yaş getirir.

A Akıl yaşta değil, baştadır.

B Güvenme dostuna, saman doldurur postuna.

C Besle kargayı, oysun gözünü.

D Her koyun kendi bacağından asılır.

E Battı balık yan gider.

F Öfke ile kalkan ziyanla (zararla) oturur.

G Gün doğmadan neler doğar.

H Fazla mal göz çıkarmaz.

1	2	3	4	5	6	7	8

Etkinlik 17

Aşağıdaki atasözlerinde boş bırakılan yerleri kutucukta yer alan ifadelerle tamamlayınız.

er | danışan | dosttan | çiğnenmeden | alışveriş | çekme

a) Kara yaslanma kar erir, ere yaslanma ……………… ölür.
b) Akıllı düşman, akılsız …………………… iyidir.
c) Lokma …………………….. yutulmaz.
ç) ………………….. dağı aşmış, danışmayan düz yolda şaşmış.
d) Dost ile ye, iç; ………………….. etme.
e) Ek tohumun hasını, ……………………… yiyecek yasını.

Etkinlik 18

Aşağıdaki paragraflarda yay ayraçla gösterilen yerlere uygun noktalama işaretlerini getiriniz.

Yirmi yıllık yazarlık serüvenimde ne anlatmak istemişim ( ) Bu ( ) öyle hemen cevap verilebilecek bir soru değildi ( ) Yazılarımda sevinçler ( ) hüzünler ( ) heyecanlar ve nice duygular iç içe ( ) Ama cidden ne anlatmak istedim ( ) Bunu ancak siz bilebilirsiniz ( )

Uzun kış gecelerinde sobanın karşısına oturur ( ) geçmişteki günlerimi tek tek yazardım deftere ( ) Aile üyelerim ne yazdığımı sorarlardı ( ) Onlara cevap vermez ( ) onların merak duygularının daha da artmasını beklerdim ( ) Bu ( ) onları kızdırsa da amacıma ulaşma yolunda bana büyük bir avantaj sağlardı( )

( ) Eyvah ( ) Yine mi düşürdün telefonumu ( ) Biraz durdum ( ) gözlerinin içine bakıp nedenini sorunca şöyle cevap verdi ( )
( ) Artık bana zaman ayırmalısınız ( ) evin içinde sizleri özlemek istemiyorum ( ) Benimle oynamak için elektronik aletlerinizin bozulması ya da kırılması mı gerekiyor ( )
Haklıydı ( )

O ( ) dil duyarlığı gelişmiş öykücülerimizden biridir ( ) Yaşamı değişik boyutlarıyla yansıtmayı amaçlar ( ) Öte yandan öykülerinde dili bir araç olarak görmez ( ) Yazarken dilin olanaklarını belirli amaçlar doğrultusunda zorlar ( ) bu yolla yeni söylem biçimleri araştırır ( ) Bunu yazarlığın ve yaratıcılığın doğal bir işlevi olarak görür ( ) Yoğun ( ) çok katmanlı ( ) çağrışımlı bir anlatım oluşturma çabası içindedir ( )

Etkinlik 19

Aşağıdaki hikâyenin numaralanmış bölümlerini olayların akışına göre sıralayınız.

1.
Derken kara yel arttıkça artmış.
Sonunda birdenbire gelmiş meşenin hakkından
Göklere değen başını sermiş yere,
Köklerini çıkarmış yedi kat yerden.

2.
— İyi yüreklisin, demiş saz meşeye;
Eksik olma ama bizim için üzülme.
Benden çok sen kork rüzgârdan:
Ben eğilirim, kırılmam.
Doğru, bugüne kadar dayanmışsın,
Dimdik durmuş, boyun eğmemişsin.
Ama sertin serti var,
Bir gün, bakarsın, sana da çatar.

3.
Demeye kalmamış rüzgâr patlamış,
Bir kara yel, bir kara yel ki neuzubillah!
O güne dek kimseler rastlamamış
Böyle belalısına.
Rüzgârlar anası kuzey,
En azgın oğlunu salmış dünyaya.
Saz eğilmiş, meşe dayanmış,

4.
Her esen yel sana bora,
Bana kasırgalar meltem.
Bari gelip gölgemde yaşasan da
Üzerine kanat gersem.
Ama sizin soy nedense gider
Sulu, rüzgârlı yerlerde biter.
Acıyorum sizlere,
Doğa haksızlık etmiş sazlara.

5.
Meşe, bir gün, saza demiş:
— Minnacık serçe konsa üstünüze
Beliniz bükülüverir.
Suları ürperten seher yeli
Baş eğdirir size
Bir de benim şu dağ gibi gövdeme bak!
Güneş bile zor giriyor içime,
Fırtına dallarıma oyuncak.

Doğru sıralama: ....

Etkinlik 20

Aşağıdaki paragraflarda yararlanılan anlatım biçimlerini bularak altındaki boşluklara yazınız.

I.

Cahit Arf, 1910 yılında Selanik'te doğdu. Yükseköğrenimini Fransa'da 1932'de tamamladı. Bir süre Galatasaray Lisesinde matematik öğretmenliği yaptıktan sonra İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesinde doçent adayı olarak çalıştı. 1937 yılında doktorasını yapmak üzere Göttingen Üniversitesi Matematik Bölümüne giden Cahit Arf'ın bu üniversitede yaptığı doktora çalışması onun dünya çapında tanınmasını sağlamıştır.

II.

Eski günlerden birinde büyük bir ülkede iyi kalpli bir kral yaşarmış. Bu kralın birbirinden farklı özelliklere sahip üç çocuğu varmış. Bu üç çocuktan en küçüğü şahin gibi keskin gözleri ve kaplan gibi korkusuz yüreğiyle her işi halledermiş. Ortancası sessizliğiyle olayları süzer ve zekâsıyla olayların arka planını tespit edermiş. En büyüğü ise hem zekâsını kullanır hem de kuvvetiyle olayları çözermiş. Bir gün kralın kaybolduğu haberi gelmiş. Üç çocuk, olayları çözmek için kafa kafaya vermişler.

III.

Sonbahar gelince ağaçların sararan yaprakları ağır ağır dökülmeye başlar. Meşeler yapraksız vücudunu örtmeye çalışır. Toprak üstünde kırmızı ve sarı renkler büyük bir cümbüş oluşturur. Gökyüzü boz bulanık ve hissizdir artık.

IV.

Disiplinli çalışmanın zekâdan daha önemli olduğu kanısındayım. Potansiyeliniz ne kadar iyi olursa olsun onu etkin bir hâle getiremezseniz hiçbir anlamı olmayacaktır. Kendinize bir hedef koyun ve bu hedefi gerçekleştirmek için her gün düzenli aralıklarla çalışın. İddia ediyorum hedeflediğiniz her şeyi gerçekleştireceksiniz.

Etkinlik 21

Aşağıdaki metinlerle ilgili cümleleri doğru veya yanlış olarak değerlendirip karşılarındaki uygun bölümleri işaretleyiniz.

1. Metin

Obsidiyen, yanardağlardan çıkan lavların hızlı bir şekilde soğuyup katılaşmasıyla ortaya çıkan doğal bir camdır. Obsidiyenler tarih öncesi zamanda süs eşyası ve kesici alet yapımında kullanılırmış. Kırıldığında düzgün yüzeyli ve kenarları keskin parçalar oluşturduğundan eski aletlerin birçoğu obsidiyenden yapılırmış. Obsidiyenin yüzeyi parlak olduğu için ayna olarak da kullanılırmış.

Cümleler	Doğru	Yanlış
1. Metinde kurgusal ifadeler yer almaktadır.		
2. 3. kişi ağzından yazılmıştır.		
3. Metinde öznel cümleler ağır basmaktadır.		
4. Sebep-sonuç cümlelerinden yararlanılmıştır.		
5. Tanık göstermeye başvurulmuştur.		
6. İkilemeler kullanılmıştır.		
7. Tartışmacı anlatım biçiminden yararlanılmıştır.		

2. Metin

Yeşilin maviye karıştığı, güzelliklerin birbiriyle buluştuğu ve kötülüklerin vücut bulamadığı Estrilya'da insanlar çok mutlu yaşarlarmış. Bu ülkede üzülmek yasakmış. Herkes başına gelen kötülükleri gülerek karşılar ve kabul edermiş. Zaman çabucak geçermiş. İnsanlar bu ülkede yaşaya yaşaya ağlamayı unutmuşlar. Hüzünlerini ve sevinçlerini aynı şekilde karşılamaya alışmışlar. Bir gün sarp dağlarla çevrili yabancı bir ülkeden biri gelmiş ve her şeyi değiştirecek kötülük tohumlarını kralın kalbine yerleştirmiş.

Cümleler	Doğru	Yanlış
1. Öyküleyici bir metindir.		
2. 3. kişi ağzından yazılmıştır.		
3. Amaç-sonuç cümlelerinden yararlanılmıştır.		
4. Betimleyici anlatıma başvurulmuştur.		
5. Konuşturma söz sanatı bulunmaktadır.		
6. İkileme kullanılmıştır.		
7. Tanımlama yapılmıştır.		

Etkinlik 22

Aşağıda karışık olarak verilen cümleleri olayların akışına göre sıralayıp boş bırakılan yere sıralamayı yazınız.

1. TAHTA

1. Çiçekler de parlak renkleriyle ve çevreye yayılan hoş kokularıyla böceklere “Biz buradayıız!” der.
2. Böylece böcekler bal özü bulabileceklerini bilerek çiçeklere konar ve çiçeklerin bal özünü emer.
3. Çiçekli bitkilerin çoğalması için çiçeğin başçık kısmında üretilen çiçek tozlarının bir başka çiçeğin tepecik kısmına taşınması gerekir.
4. Böcekler beslenmek için çiçeklerdeki bal özüne gereksinim duyar.
5. Bu, bazen rüzgârın yardımıyla olur.
6. Bazen de böceklerin...

....

2. TAHTA

1. Bu cihazlar titreşim olduğunda elde ettikleri verileri gözlem istasyonlarına gönderir.
2. Böylece depremin büyüklüğü, derinliği, yoğunluğu ve merkezi hakkında bilgi sahibi olurlar.
3. Sismologlar da bu kayıtları inceler.
4. Yer kabuğundaki titreşimleri tespit etmek için sismograf adındaki cihazlar kullanılır.
5. Sismograflar ya da diğer adıyla depremölçerler ıssız bölgelere yerleştirilir.

....

3. TAHTA

1. O yıldan beri uzaya çok sayıda araç gönderildi.
2. 1957 yılında uzaya gönderilen Sputnik 1, Dünya’nın ilk yapay uydusu ve uzaya gönderilen ilk aracıydı.
3. Uzayda yanlışlıkla çarpışanlar ya da yok edilenler de oldu!
4. Bu araçlardan bir kısmının enerjisi bitti, bir kısmı bozulup yörüngesinden çıktı ya da başka nedenlerle artık işe yaramaz hâle geldi.
5. Bazılarıysa kütleçekim kuvvetinin etkisiyle Dünya’nın çevresinde dolanmaya başladı.
6. Parçaların bazıları Dünya’nın atmosferine girip yandı.
7. Sonuç olarak pek çok parça uzaya saçıldı.

....

Etkinlik 23

Aşağıdaki cümleleri özne-yüklem ilişkisi bakımından inceleyip ilgili sütuna “✓“atınız.

CÜMLELER	ETKEN	EDİLGEN
1. Elmalar, armutlar ve adını sayamadığım birçok meyve pazarda satılıyordu.		
2. Soruları cevaplamak için büyük bir heyecanla parmak kaldırdı.		
3. Olgunlaşan meyveler ağaçlardan özenle toplandı.		
4. Kiremitleri evin çatısına düzgün bir şekilde yerleştirdi.		
5. Oyundaki en başarılı futbolcu maçtan atıldı.		
6. Kırtasiyeden kitaplar, defterler ve kalemler alındı.		
7. Kuşlar sürü olarak uzak diyarlara göç ediyorlardı.		
8. Karşıdan karşıya geçerken dikkatle etrafına baktı.		
9. Ahırın yanında yer alan toprak zeminde maç yapıldı.		
10. Koltukların ve sandalyelerin kırık ayakları onarıldı.		

Etkinlik 24

Aşağıdaki balonlarda cümlenin çeşitli anlam özellikleri yer almaktadır.

Aşağıdaki tablonun ilgili bölümüne bu balonlardaki anlam özelliklerinden uygun olanı yazınız.

Diyelim ki zengin oldun, ne yapardın?	(...............................)
Bu kitap çok fazla satmayacaktır.	(...............................)
Beni de pikniğe davet edeceğini düşünmüştüm.	(...............................)
Ali’nin boyu gün geçtikçe uzuyordu.	(...............................)
Yeni programımda farklı konukları getireceğim.	(...............................)

Etkinlik 25

Aşağıda iki farklı şiir verilmiştir.

Sükûn bir gemi olur, gece bir deniz şimdi
Ki yelken gibi açmış yasını gençliğimin.
Sükûn bir gemi olur, gece bir deniz şimdi
Ki geçer dalgaları içimden serin serin.

Dinmiş denizin şarkısı, rüzgâr uyumakta,
Rıhtım boyu sonsuz bir üzüntüyle karaltı
Körfez düşünür, Kanlıca mahzundur uzakta,
Mazi gibi sislenmiş Emirgân, Çınaraltı.

Aşağıdaki tabloda verilen bilgilerin iki şiirde de ortak veya farklı olma durumunu değerlendirip ilgili sütuna "✓" atınız.

CÜMLELER	ORTAK	FARKLI
1. Benzetmeden yararlanılmıştır.		
2. İkileme kullanılmıştır.		
4. Deyime yer verilmemiştir.		
5. Dize sonlarında ses benzerlikleri vardır.		

Etkinlik 26

A	Atmosferdeki bazı gazların da buna benzer etkisi vardır.
A	Seralar cam, naylon gibi güneş ışığı geçiren malzemelerle örtülmüş yapılardır.
K	Bu özellikleri, içlerindeki havanın sıcaklığının düşmemesini sağlar.
R	Bu gazlar gün boyunca Güneş'ten gelen ısının bir bölümünü tutar ve yeryüzünün ısınmasına neden olur.
T	Böylece normal şartlarda yalnızca sıcak yaz aylarında yetişebilecek bitkiler, seralarda her mevsim yetiştirilebilir.

"A, A, K, R, T" harfleriyle gösterilen cümleler anlamlı bir metin oluşturacak şekilde sıralandığında oluşan sözcüğü kutucuğa yazınız.

SÖZCÜK → [ ]

Etkinlik 27

Aşağıdaki tabloda bazı söz sanatları verilmiştir.

Benzetme:	Aralarında ortak özellik bulunan iki varlıktan ya da kavramdan nitelikçe zayıf olanın güçlü olana benzetilmesidir.
Abartma:	Bir şeyin niteliklerini veya bir olayı olduğundan fazla büyüterek ya da küçülterek anlatmaktır.
Kişileştirme:	İnsan dışındaki varlıklara insana özgü niteliklerin verilmesidir.
Tezat:	Aralarındaki ilgiden dolayı birbirine zıt kavramların bir arada kullanılmasıdır.

Aşağıdaki dizelerde yer alan söz sanatlarını yanında bulunan optiğe kodlayınız.

No.	Dizeler	Benzetme	Abartma	Tezat	Kişileştir-me
1)	Bir bulut gezer yayla yayla Anadolu'yu Bir baştan başa selam götürür.	○	○	○	○
2)	Benim her derdime ortak sen oldun. Ağlarsam ağladın, gülersem güldün.	○	○	○	○
3)	Bir ah çeksem dağı taşı eritir. Gözüm yaşı değirmeni yürütür.	○	○	○	○
4)	Sevgim bir yavru ceylandır Çeker gider dosta doğru	○	○	○	○

28. Ahmet Bey, cumartesi günü Kırşehir'den Isparta'ya gitmek istemektedir. Bunun için Ahmet Bey'in iki aktarma yapması gerekmektedir. Biletleri bir uygulama üzerinden almayı planlamaktadır.

Uygulamadan bilet alırken aşağıdaki durumlara dikkat etmek gerekmektedir:

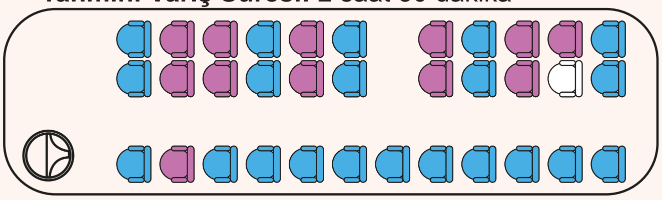
•Kırmızı koltuklar o koltuk sahibinin kadın yolcu olduğunu, mavi koltuklar erkek yolcu olduğunu, beyaz koltuklar ise o koltuğun boş olduğunu göstermektedir.

•Firmalar; çiftli koltukların biletlerini keserken erkek yolcuları erkek yolcuların yanına, kadın yolcuları kadın yolcuların yanına oturtacak şekilde bir düzenleme yapmaktadır.

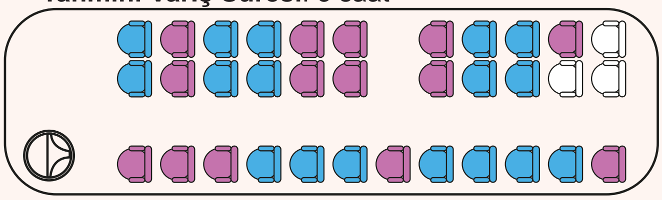
Ahmet Bey'in bilet almak için incelediği uygulamada otobüslerin hareket saatleri ve doluluk oranları aşağıdaki gibi verilmiştir.

Cumartesi günü Kırşehir'den Ankara'ya Gidecek Otobüsler

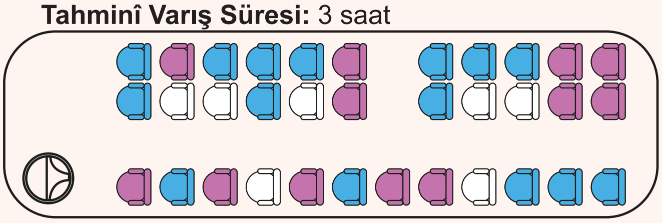
Etken Turizm Hareket Saati: 10.10
Tahminî Varış Süresi: 2 saat 30 dakika

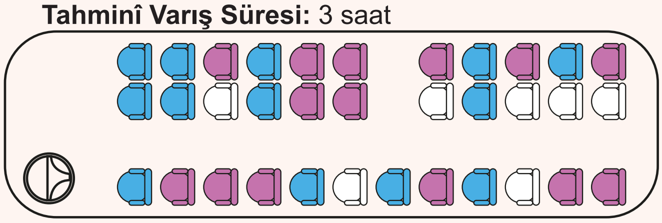
Edilgen Turizm Hareket Saati: 10.30
Tahminî Varış Süresi: 3 saat

Geçişli Turizm Hareket Saati: 10.40
Tahminî Varış Süresi: 3 saat

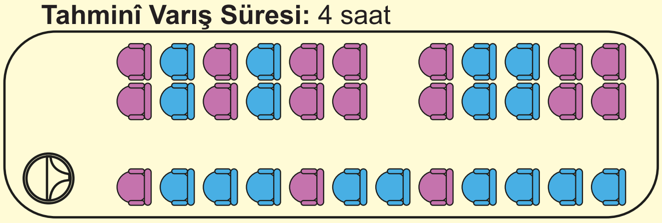

Geçişsiz Turizm Hareket Saati: 10.10
Tahminî Varış Süresi: 3 saat

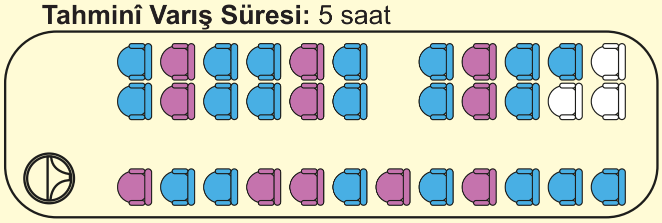

Cumartesi günü Ankara'dan Isparta'ya Gidecek Otobüsler

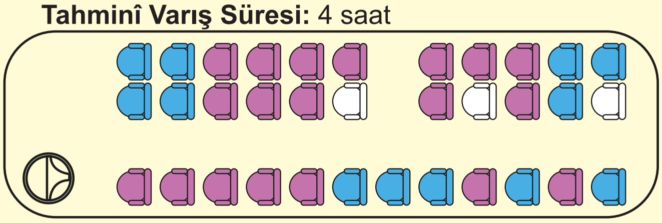
Özne Turizm Hareket Saati: 13.30
Tahminî Varış Süresi: 4 saat

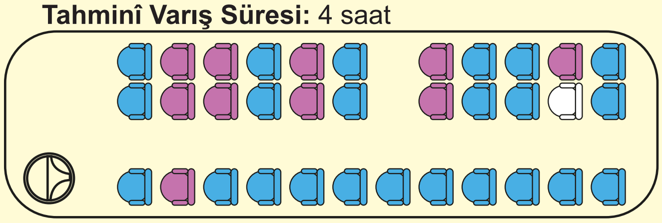
Nesne Turizm Hareket Saati: 13.30
Tahminî Varış Süresi: 5 saat

Tümleç Turizm Hareket Saati: 13.40
Tahminî Varış Süresi: 4 saat

Yüklem Turizm Hareket Saati: 13.20
Tahminî Varış Süresi: 4 saat

Bu bilgilere göre Ahmet Bey'in cumartesi günü Isparta'ya en kısa sürede ulaşması için yapması gereken tercih aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Etken Turizm- Nesne Turizm
B) Edilgen Turizm- Özne Turizm
C) Geçişsiz Turizm- Tümleç Turizm
D) Geçişli Turizm- Tümleç Turizm

29.

Uzunlukları 2,5-3 metre arasında olan kaplanlar, Asya kıtasında yaşar. Kedilerin en büyüğü olan kaplanların ağırlığı 300 kilogramı bulabilir. Her kaplanın kürkündeki çizgiler kendine özgüdür, tıpkı insanların parmak izi gibi. Kürklerinde bulunan çizgiler ağaçlık alanlarda kolayca gizlenmelerini sağlar. İyi bir yüzücü olan kaplanlar avlanmak ya da kendilerini korumak için gerekirse ağaca da tırmanabilir. Genellikle geceleri avlanır ve avlarını gizlice iz sürerek yakalar.

Büyük kedilerin en küçüğü olan leopar, pars ya da panter adlarıyla da bilinir. Türüne göre uzunluğu 1,5-2 metre ve ağırlığı da 50-90 kilogram arasında olur. Afrika ve Asya kıtalarında yaşar ve gece avlanır. Ağaçlara iyi tırmanan bu büyük kediler avlarından artakalanları sürükleyerek ağaç tepelerine taşır ve burada saklar. Çok iyi tırmanan leoparlar, kendilerinden iki kat ağır olsa bile avlarını rahatlıkla ağaca çıkarabilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak yönlerinden biri <u>değildir?</u>

A) Açıklayıcı anlatım biçimi kullanılmıştır.
B) Tanımlamaya başvurulmuştur.
C) Karşılaştırma yapılmıştır.
D) Nesnel anlatımdan yararlanılmıştır.

30. **Mehmet:** Söz sanatlarıyla ilgili ödevi hazırladın mı?
Ali: Çoktan bitirdim bile.
Mehmet: Senin bulduğun dizelerde hangi söz sanatları var?
Ali: Benim bulduğum dizelerde benzetme sanatı kullanılmış. Ya senin bulduklarında hangi söz sanatları var?
Mehmet: Benimkilerde hem zıtlık hem de kişileştirme var.

Bu konuşmalara göre Ali ve Mehmet'in bulduğu dizeler aşağıdakilerden hangileri olabilir?

	<u>ALİ</u>	<u>MEHMET</u>
A)	Bir yağmur başlar ya inceden ince Bak o zaman topraktaki sevince.	Mehtabı hasta mı, solgun mu bilmem? Yaslı gelin gibi mahzun mu bilmem?
B)	Bu sesler dokunuyor en ağrıyan yerime, Bir eski çıban gibi işliyor içerime.	Zambaklar en ıssız yerlerde açar. Ve vardır her vahşi çiçekte gurur.
C)	Başka sanat bilmeyiz karşımızda dururken Yazılmamış bir destan gibi Anadolu'muz.	Neden böyle düşman görünürsünüz, Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?
D)	Şimşek gibi atıldık bir semte yedi koldan Şimşek gibi Türk atlarının geçtiği yoldan	Biçare gönüller! Ne giden son gemidir bu! Hicranlı hayatın ne de son matemidir bu!

31. **Muhabir:** - - - -
Naim Süleymanoğlu: Yakınımdaki pek çok kişi, sırtında 200 kilo taşıyan hamalları defalarca karşıma getirip “Onu halterci yap!” dediler. Ama 200 kiloyu sırtında taşıyan o dev adamlar, 50 kiloluk halteri bile kaldıramadı. Bazı şeyler göründüğü gibi değildir. Sadece yetenekle ya da sadece çalışmakla olmaz. Bu işler için ikisi de lazım. Bazı halterciler çok fazla çalışır olmaz, bazıları da çok yeteneklidir ama çalışmazlar. İkisi de zirveye çıkamaz. İyi halterci, hepsini bir araya getirebilen kişidir.

Bu diyalogda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Güçlü olmak spor yapmak için yeterli midir?
B) Bir sporcu, halterci olmak istiyorsa kaç kilo kaldırmalıdır?
C) İyi bir halterci nasıl olmalıdır?
D) Ağırlık kaldırabilmek hangi spor dalları için önemlidir?

32. Aşağıdaki tabloda cümleler, anlam özelliklerine göre işaretlenmiştir. Ancak bazı cümleler yanlış işaretlenmiştir.

	Cümleler	Sebep-Sonuç	Amaç-Sonuç	Koşul-Sonuç
I.	Onu göreyim diye işleri hızlandırdım.	X		
II.	Uyuyakaldığından işe gelemedi.		X	
III.	Haftaya iade edersen kitabımı alabilirsin.			X
IV.	Hediyeyi vermek için yanına uğradım.		X	

Bu tablodaki işaretlemelerin doğru olması için hangi cümleler yer değiştirmelidir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) III ve IV

33.

Bugün Bulgaristan sınırlarında bulunan bir bölgede doğan Fahrettin Paşa, 93 Harbi'nden sonra ailesiyle İstanbul'a geldi. 1888'de Harp Okulunu, 1891'de kurmay subayların yetiştirildiği okul olan Erkan-ı Harbiye'yi bitirdi ve kurmay yüzbaşı olarak orduya katıldı.

Medine'de görev alan Fahrettin Paşa, Şerif Hüseyin'in birkaç gün içinde isyan edeceğini üstlerine bildirdi. Şerif Hüseyin ve dört oğlu, 5 Haziran gecesi Medine karakollarına saldırdılarsa da Fahrettin Paşa'nın aldığı tedbirler sayesinde püskürtüldüler.

FAHRETTİN PAŞA

Balkan Savaşı sırasında görev aldığı Çatalca Savunması'ndaki başarısıyla Edirne'nin geri alınmasında rol oynayan Fahrettin Paşa, Osmanlı Devleti 1914'te 1. Dünya Savaşı'na girdiği zaman aldığı miralay rütbesiyle 4. Ordu'ya bağlı 12. Kolordu Kumandanı olarak Musul'da bulunuyordu.

26 Ocak 1915'te 12. Kolordudaki görevinin yanı sıra 4. Ordu kumandan vekilliğine getirilen Fahrettin Paşa, aynı dönemde birçok Ermeni ayaklanmasını bastırdı.

Fahrettin Paşa, elinde kalan az sayıdaki kuvvetle hem bu çöl yolunu hem de Medine'yi müdafaaya devam etti. Güç şartlara rağmen şehrin müdafaasını sonuna kadar sürdürdü.

Bu parçaya göre Fahrettin Paşa ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Bazı ayaklanmaların bastırılmasında etkin rol oynamıştır.
B) Balkan Savaşı sırasında miralay rütbesiyle görev yapmıştır.
C) Medine'deki isyanı, başlamadan önce öğrenip komutanlarına haber vermiştir.
D) Çok zor durumlarda bile kararlılığını koruyan bir komutandır.

34. Vecihi Hürkuş, 18 Ocak 1896'da İstanbul'da doğdu. Tophane Sanat Okulundan mezun olan Hürkuş, Balkan Savaşı'na eniştesi Kurmay Albay Kemal Bey'in yanında gönüllü katılarak Edirne'ye giren kuvvetler içinde yer aldı. "Tayyareci" olmak isteyen Hürkuş, Tayyare Makinist Mektebini bitirdi. O, 1917'nin sonbaharında Kafkas Cephesi'nde Rus uçağı düşürdü. Böylece dünyada uçak düşüren ilk tayyareci oldu. Kurtuluş Savaşı'nda "sivil pilot" olarak hizmet veren ve rütbesi yüzbaşı olan Vecihi Hürkuş, başarılarından dolayı TBMM'den üç defa takdirname aldı, kırmızı şeritli İstiklal Madalyası kazandı. Kara ve deniz okulunda öğretmenlik yapan Hürkuş'un en büyük ideali havacılığın millîleştirilmesiydi. Edirne'ye yanlışlıkla inen bir yolcu uçağına, teslim alınmasındaki hizmeti nedeniyle, "Vecihi" adının verilmesi tayyare yapma düşüncesini yeniden canlandırdı. Hürkuş, savaş sırasında Yunanlılardan kalan uçak malzemelerinden yararlanarak "Vecihi K VI" adlı ilk uçağını yaptı. Pilot yetiştirmek ve uçak yapmak için hayatı boyunca büyük mücadeleler verdi.

Bu metinden "Vecihi Hürkuş" **ile ilgili olarak,**

I. Balkan Savaşı'na sivil pilot olarak katılmıştır.
II. Yaptıklarından dolayı devlet tarafından ödüllendirilmiştir.
III. Anadolu'da düşman kuvvetlerinin işgal ettiği bir yeri ele geçirmiştir.
IV. Savaştan artakalan uçak parçalarını değerlendirerek yeni bir proje geliştirmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

35. (I) Canlıların ışık yaymasına biyolojik ışıldama denir. (II) Biyolojik ışıldama, canlıların yapısında bulunan bazı maddelerin birbiriyle tepkimeye girmesi sonucunda gerçekleşir. (III) Biyolojik ışıldama özelliğine sahip canlılar bu özelliklerini iletişim kurmak, avlanmak, tehlikelerden korunmak gibi pek çok amaç için kullanmaktadır. (IV) Işık yayma özelliğine sahip olan canlılar içerisinde en bilineni ise ateş böcekleridir.

Bu metinde numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle bir tanım cümlesidir.
B) II. cümlede benzetmeden yararlanılmıştır.
C) III. cümlede örneklendirme yapılmıştır.
D) IV. cümlede karşılaştırmaya başvurulmuştur.

36. Haluk Bilginer, Uluslararası Emmy Ödülü'nü kazanan ilk Türk oyuncu olmuştur.
Bu cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenir?

A) Emmy Ödül törenleri her yıl düzenlenmekte ve oyunculara ödül verilmektedir.
B) Emmy Ödülü, Haluk Bilginer'in oyunculuk kariyerinde aldığı ilk ödüldür.
C) Geçmişte herhangi bir Türk oyuncu, uluslararası alanda ödül kazanmamıştır.
D) Haluk Bilginer, Uluslararası Emmy Ödülü'nü kazanarak bir ilke imza atmıştır.

37.

#SGA188923148661

Telefon Bildirimlerini Bir Gün Kapatırsanız Ne Olur?

Akıllı telefonların yaygınlaşmasıyla birlikte, günlük hayat akışımız çok sayıda uygulamanın cebimize gönderdiği bildirimlerle kesintiye uğramaya başladı. Her dakika gelen e-postalar, hava durumu uyarıları, sosyal medya mesajları, güncelleme bildirimleri ve daha yüzlercesi ilginizi çekmek için yarış hâlinde. Peki, bir günlüğüne de olsa gelen tüm bildirimleri kapatmaya karar verseniz hayatınızda ne değişirdi?

İspanya'daki bir üniversitede çalışan bilim insanlarının yaptığı bir araştırma, bu kararın düşündüğünüzden çok daha büyük etkileri olabileceğini ortaya koymuş. Cep telefonlarına gelen tüm bildirimleri sadece bir günlüğüne kapatma koşuluyla araştırmaya katılan 30 kişi, başlangıçta hayatın gerisinde kalma ve bazı sosyal gruplardan dışlanma endişesi yaşamalarına rağmen bu deneyimin işlerine daha kolay odaklanmalarını ve verimli olmalarını sağladığını belirtmiş. Dahası, deney bittikten 2 yıl sonra bile katılımcıların yarısının bu alışkanlığı devam ettirdiği gözlenmiş.

Bu parçada akıllı telefonlardan gelen bildirimlerle ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı <u>yoktur</u>?

A) Bildirimleri kapatanların yaşadığı endişeler nelerdir?
B) İnsanın kültürel gelişimi için ne tür katkılar sağlamaktadır?
C) Bildirimleri kapatmakla ilgili araştırmadan ne gibi sonuçlar elde edilmiştir?
D) İnsan hayatına etkileriyle ilgili araştırmayı kimler yapmıştır?

38. Sanal bir uygulamada parola belirleme kuralları şu şekilde belirlenmiştir:

- En az 12, en fazla 20 karakter olmalıdır.
- Sembol veya noktalama işareti yer almamalıdır.
- En az iki rakam kullanılmalıdır.
- Kişinin adı veya soyadı yer almamalıdır.

Bu kurallara göre Hilmi Sancı adlı kişinin oluşturduğu aşağıdaki parolalardan hangisi uygulama tarafından kabul edilir?

A) sancı4005005
B) perimasalı1
C) filozofcadüşünce40
D) beşiktaşk?0403

39.

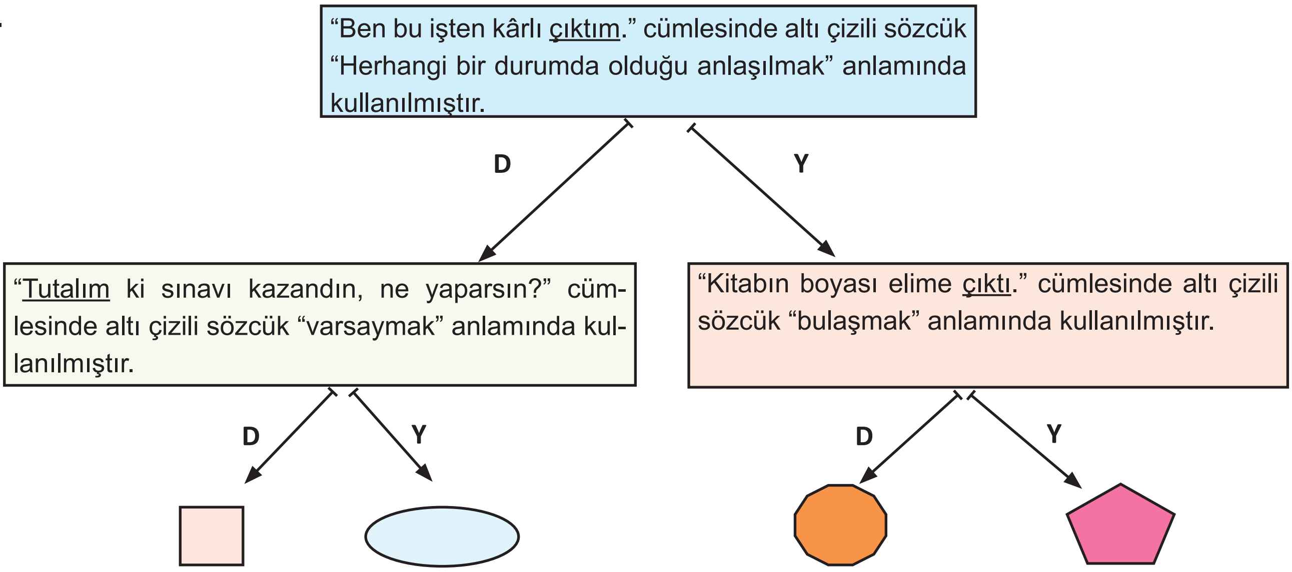
1. Sütun	2. Sütun	Eş Anlamlısı
ÜSTAT	STATÜ	POZİSYON
KAZI	AZIK	NEVALE
ASIR	SIRA	DİZİ
		NEHİR

Yandaki tabloda 1. sütunda verilen kelimelerin ilk harfleri kelimelerin başından alınıp sonuna eklenerek 2. sütundaki kelimeler oluşturulmuş ve oluşan bu yeni kelimelerin eş anlamlıları karşılarına yazılmıştır.

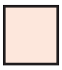
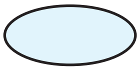
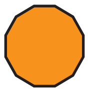
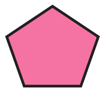
Buna göre son satırda eş anlamlısı verilen kelimenin 1. sütundaki hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) IRMAK B) RAKIM C) KARIM D) KIRMA

40.

Bu cümlelerdeki ifadelerin doğruluk (D) ve yanlışlığına (Y) göre oklar takip edildiğinde aşağıdaki şekillerden hangisine ulaşılır?

A) B) C) D)

41. Herkesi yargılıyoruz, her şeyden hesap soruyoruz, sadece kendimizi dışarıda bırakıyoruz. Çünkü kendi hakkımızda bir yargıya varmanın ne denli zor olduğunun bilinçsizce de olsa ayırdındayız. Çünkü diğerlerini yargılamak, onlara kulplar takmak öyle kolay ki... Hiçbir yaptırımı yok bunun. Mesela kolayca "Şu kişi şöyle biridir." diyebiliriz, onunla alay edebiliriz, ona kızabilir, sitem edebiliriz. Çünkü yüce adalet duygumuz kendimiz dışında herkesi küçük görmeye, kıskanmaya haklı görür kendini. Sonra insan -ki her insan yapamaz bunu- bir gün kendini yargılamaya başlar. İşte o an; geçmiş yargılarının, saplantılarının, komikliklerinin ayırdına varır. Kendisiyle alay etmeyi, kendini kendisi gibi ortaya sürebilmeyi ve nihayetinde kendisi dışındakileri yargılamaktan çok, önemsemeyi ve sevmeyi öğrenir.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Makale B) Söyleşi C) Deneme D) Biyografi

42.

Türkiye'nin Nüfusu Açıklandı

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından "Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları 2016" açıklandı. Buna göre Türkiye'nin nüfusu bir önceki yıla göre 1.073.818 kişi artarak 79.814.871 kişiye ulaştı. Nüfusun %50,2'sini erkekler, %49,8'iniyse kadınlar oluşturuyor. En çok nüfusa sahip olan kent 14.804.116 kişiyle İstanbul olarak belirlendi. İstanbul'u Ankara, İzmir, Bursa ve Antalya takip ediyor. En az nüfusa sahip kentimizse 82.193 kişiyle Tunceli. Kentlerde yaşayanların oranı %92,3, köylerde yaşayanların oranıysa %7,7 olarak belirlendi.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Türkiye nüfusunun artmasında en önemli faktör göçtür.

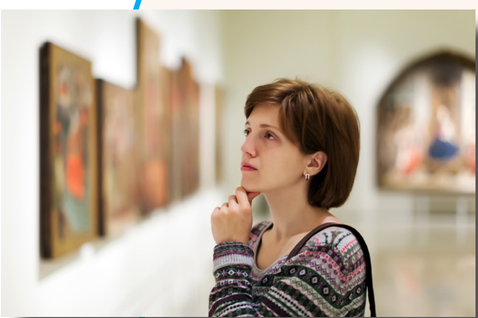
B) Türkiye İstatistik Kurumu her yıl nüfusla ilgili verileri güncellemektedir.

C) 2016 verilerine göre Türkiye'de erkek nüfusu kadın nüfusundan fazladır.

D) Köylerde yaşayanların oranı her yıl daha da azalmaktadır.

43.

Çocuk Kitabı Ressamları Bu Müzede Buluştu

İzmir'deki Ege Üniversitesi Kâğıt ve Kitap Sanatları Müzesinde 22 Nisan 2016 tarihinde "Çocuk Dünyasının Ressamları ve Kitapları" adlı yeni bir bölüm açıldı. Bu bölümde çocuk kitapları resimleyen yirmi yedi sanatçının eserleri sergileniyor. Her yaştan çocuğa hitap eden koleksiyonu pazar ve pazartesi dışında her gün 09.00-17.00 saatleri arasında görmek mümkün.

Bu parçada "Çocuk Dünyasının Ressamları ve Kitapları" **sergisi ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı <u>yoktur</u>?**

A) Giriş ücreti ne kadardır?

B) Kaç sanatçının eseri vardır?

C) Sergi nerede düzenlenmiştir?

D) Hangi gün ve saatlerde ziyaret edilebilir?

44.

Atık Sulardan Elektrik Enerjisi

Kentlerde suyun su kaynaklarından evlere, iş yerlerine ve diğer yapılara ulaştırılması için önemli miktarda elektrik enerjisi gerekir. Elbette atık suların arıtılması için kullanılan tesislerde de elektrik enerjisine ihtiyaç var. Danimarka'daki Aarhus kentinde, bütün bu işler için gereken elektrik enerjisinin tamamı, kentteki atık su arıtma tesisinden elde ediliyor. Bu tesiste, kentten toplanan atık sulardaki maddelerden biyogaz üretiliyor. Sonra da üretilen biyogaz yakılarak elektrik enerjisi elde ediliyor.

Bolu'da Öğrenciler Atık Pil Toplamak İçin İş Başındaydı

Bolu'nun Yeniçağa ilçesindeki bir okulda sınıf öğretmenliği yapan bir öğretmen ve öğrencileri atık pillerin toplanması amacıyla bir proje hazırlamış. Bu proje kapsamında öncelikle ilçenin farklı noktalarına atık pil kutusu yerleştirilmiş. Daha sonra da ilçe halkında farkındalık oluşturmak amacıyla bu konuda çeşitli afişler ve broşürler hazırlanmış.

Öğrencilerle birlikte hazırlanan minik pil kutuları da evlerdeki atık pillerin toplanması amacıyla evlere götürülmüş. Yedi ay süren bu proje sonunda elli beş kilo atık pil toplanmış. Bu yaklaşık olarak 25.000 atık pil etmiş. Toplanan piller Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneğine gönderilerek proje tamamlanmış.

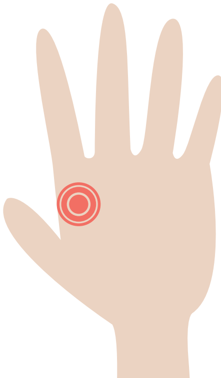
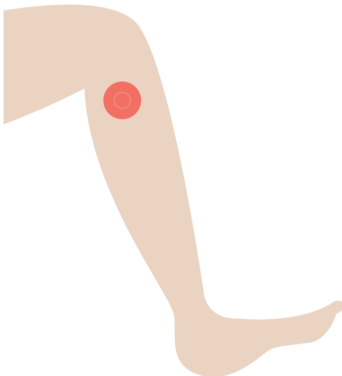
Bu metinlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ülkelere elektrik tasarrufu konusunda öneride bulunulması
B) Gönüllülerce yapılan çevreci hareketlerden söz edilmesi
C) Geri dönüşüm faaliyetlerinden bahsedilmesi
D) Çevre kirliliğinin zararlarına dikkat çekilmesi

45. Araştırmalara göre vücudun belli noktalarına uygulanan masaj, vücuttaki kimi rahatsızlıklara iyi gelmektedir. Buna göre;

- El bileğinin iç kısmına uygulanan masaj; mide ağrısı, bulantı veya kusmaya,
- El başparmağı ile işaret parmağı arasına uygulanan masaj baş veya boyun ağrısına,
- Diz kapağının hemen altına uygulanan masaj, öksürük veya bacak ağrılarına,
- Ayak başparmağının hemen üzerine uygulanan masaj, baş dönmesine,
- Ayak parmaklarının tam orta noktasına uygulanan masaj diş ağrısı, boğaz ağrısı veya yüksek ateşe iyi gelmektedir.

Bu bilgilere göre,

görsellerinde işaretli bölgelere masaj uygulayan birinin sırasıyla hangi rahatsızlıklarının ortadan kalkması beklenir?

A) Yüksek ateş/ baş dönmesi/ öksürük
B) Boğaz ağrısı/ boyun ağrısı/ mide ağrısı
C) Baş dönmesi/ diş ağrısı/ bacak ağrıları
D) Diş ağrısı/ baş ağrısı/ öksürük

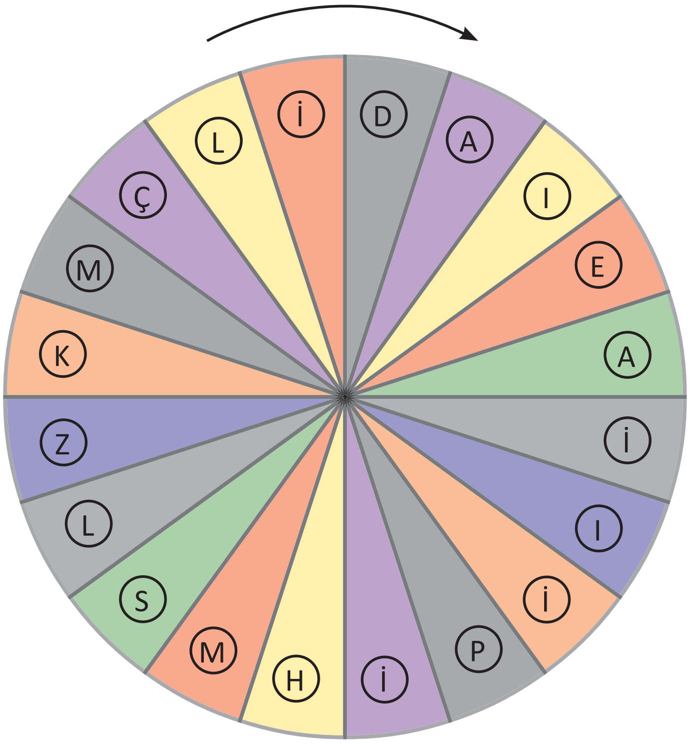
46.

I	Bu nedenle piramitleri tur rehberleri ile gezmek, güvenli ve bilinçli gezme şeklidir.
II	Bu gizli odaların tümüne ne şekilde ulaşılacağını herkes bilmez.
III	Mısır Piramitleri, nasıl inşa edildikleri başta olmak üzere pek çok gizemle yüzyıllardır araştırmacıların ilgi odağı hâline gelmiştir.
IV	Bu gizemlerden biri de piramitlerde bulunan gizli odalardır.
V	Ancak tur rehberleri bu konuda yeterli bilgiye sahiptir.

Bu cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istenirse sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

A) III-IV-II-V-I
B) III-IV-V-I-II
C) V-III-IV-I-II
D) V-IV-I-II-III

47. 8/A sınıfı öğrencileri Kelime Çarkı adlı bir oyun oynamaktadır. Bu oyunda çarkın içindeki harfler, belirlenmiş şifrenin bulunması için belli bir düzene göre dizilmiştir. Şifrenin ilk harfi D olarak belirlenmiştir. Öğrenciler, çarktaki harfleri -şifrenin ilk harfinden sonra başlamak kaydıyla- saat yönünde sayarak, dokuzuncu sırada gelen harfleri sırasıyla yazdıklarında gizlenmiş şifreyi bulacaklardır. Oluşturdukları çark şu şekildedir:

ŞİFRE

D																						

Bu bilgilere göre şifre aşağıdakilerden hangisidir?

A) DİLİMİZE SAHİP ÇIKALIM
B) DİLİ ETKİLİ KULLANALIM
C) DİLİMİZ DEĞERLİ KALSIN
D) DİLİNİZE DEĞER VERİNİZ

48. Kırşehir'de inşa edilen bazı önemli eserler şunlardır:

Kesikköprü

Âşıkpaşa Türbesi

Cacabey Medresesi

Ahi Evran Camii

Bu eserlerin yapılış tarihleriyle ilgili şunlar bilinmektedir:

- Âşıkpaşa Türbesi, Ahi Evran Camii'nden önce yapılmıştır.
- Ahi Evran Camii, Kesikköprü'den sonra yapılmıştır.
- Cacabey Medresesi inşa edildiğinde bu eserlerden sadece biri yapılmıştır.
- Bu yapılardan bazıları Âşıkpaşa Türbesi'nden önce inşa edilmiştir.

Bu bilgilere göre eserlerin inşa edilme tarihleriyle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

	1248	1272	1333	1482
A)	CACABEY MEDRESESİ	KESİKKÖPRÜ	ÂŞIKPAŞA TÜRBESİ	AHİ EVRAN CAMİ
B)	KESİKKÖPRÜ	CACABEY MEDRESESİ	AHİ EVRAN CAMİ	ÂŞIKPAŞA TÜRBESİ
C)	ÂŞIKPAŞA TÜRBESİ	KESİKKÖPRÜ	CACABEY MEDRESESİ	AHİ EVRAN CAMİ
D)	KESİKKÖPRÜ	CACABEY MEDRESESİ	ÂŞIKPAŞA TÜRBESİ	AHİ EVRAN CAMİ

49. Gazeteci: - - - -?

Yazar:

- Aslında köyün her karış toprağında farklı yaşanmışlıklarımız var. Özellikle ot biçerken yaşadıklarımız... Tarlada geç saatlere kadar çalışır, daha sonra da orada bulunan mağarada yatardık. Mağara güneyde olduğu için gün boyu güneş alırdı. İşten sonra mağaraya gittiğimizde ısınan taşlardan dolayı yüzümüze sıcak bir hava vururdu. Çeşmeden buz gibi su doldurup mağaraya getirirdik. Bu suyu hem kana kana içer hem de onunla çay demlerdik. Mağaranın sıcağı da yorgunlukla birleşince o çayı yudumlamak harika olurdu.

Gazeteci: - - - -?

Yazar:

- Onların, köy yaşantısı hakkında bilgi edinmeleri için elimden geleni yapıyorum. Ayrıca oradaki kültürel dokuyu da yerinde görmelerini tavsiye ediyorum onlara.

Gazeteci: - - - -?

Yazar:

- Ekonomik bağımsızlıklarını kazanmaları için daha çok çalışmaları gerekir. Kendi kültürel tarihlerini bilen, hedefi olan, bilinçli bireyler olmalarını istiyorum.

Aşağıdakilerden hangisi bu diyalogda boş bırakılan yerlere getirilmesi gereken sorulardan biri değildir?

A) Köy yaşantınıza dair hatıralarınız nelerdir?

B) Köyünüzdeki gençlerden beklentileriniz nelerdir?

C) Köy ve kent yaşamını karşılaştırabilir misiniz?

D) Yakınlarınıza köy yaşantısını nasıl anlatıyorsunuz?

50.

Bazı omurgasız hayvan türleri çok büyük sürüler oluşturur. Örneğin arılar 10.000, termitler 1 milyon bireyden oluşan koloniler hâlinde yaşar. Birbirlerine bağımlı olarak yaşayan aynı türden organizmaların oluşturduğu topluluklara koloni denir. Koloni üyeleri tek bir bireymiş gibi hareket eder ve tek başlarına yaşamlarını sürdüremez. Çünkü koloni içinde bireylerin farklı görevleri vardır. Bazıları üreme, bazıları beslenme, bazıları da savunmadan sorumludur. Örneğin arılarda işlevi yalnızca yumurta üretmek olan tek bir kraliçe arı vardır. İşçi arılarsa yuvaya besin taşıma ve yavru bakımı gibi işler yapar. Asker arılar da herhangi bir saldırı hâlinde yuvayı korumaya çalışır.

Karaçam ülkemizin hemen her yerinde, özellikle dağlık bölgelerde bulunan; derin çatlaklı, kalın ve boz renkli kabukları olan, silindir biçiminde düzgün gövdeye sahip bir ağaç türüdür. Boyu 40 metreye kadar ulaşabilir. Genç ağaçların kabukları kızılçam ve sarıçamdan daha koyu renklidir. Adını da buradan almıştır. Ancak yaşlı olanların gövde renkleri daha açıktır. Hatta yaşlı ağaçların bulunduğu bazı bölgelerde bu türe akçam da denir. Bazı yaşlı karaçamların tepesi geniş ve düz bir alan oluşturarak canlılara yuva olur. Kara akbaba gibi büyük yırtıcı kuşlar yuvalarını karaçamların tepesine yapar.

Aşağıdakilerden hangisi bu iki metnin ortak özelliklerinden biri değildir?

A) Bir kavramın ya da varlığın ne olduğunu açıklayan tanımlamadan yararlanılmıştır.

B) Varlıkların benzer ya da farklı yönlerini ortaya koymak amacıyla karşılaştırma yapılmıştır.

C) Verilen düşünceyi pekiştirmek ve somutlaştırmak için örneklendirme yapılmıştır.

D) Ortak bir ilgiye sahip olan iki nesneden güçsüz olan güçlü olana benzetilmiştir.

51. Hatai, Türk bezeme sanatının başlıca motiflerindendir. Orta Asya'dan gelen ve Çin sanatının etkisi altında gelişen, genellikle stilize (Karakteri kaybolmadan basitleştirilmiş biçim ya da motif) çiçek, yaprak ve filizlerin ele alındığı bir süsleme tarzıdır. Hatailerin üstten görünenlerine merkezsel hatai denir. Hatai motifi çoğu kez simetrik bir tarzda çizilir ancak bazen bunların orta kısımlarında simetriyi bozacak şekilde yaprak ve kıvrımlar da olur. Çiçeklerin kendi üstlerine doğru kıvrılan yaprakları üslubun özelliğini taşımaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi hatai motifi <u>değildir</u>?

A)

B)

C)

D)

52.

GAZETE

Neşet Ertaş'ın Memleketinde UNESCO Sevinci

Müzik dalında UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'na kabul edilen Kırşehir'in sahip olduğu zengin müzik kültürünün tescillenmesi kentte sevinçle karşılandı.

Kırşehir'in müzik dalında UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'na alınmasıyla birlikte başta bozkırın tezenesi Neşet Ertaş olmak üzere halk ozanlarının beslendiği bozlak kültürü ve abdal geleneği gelecek kuşaklara daha güvenli şekilde aktarılacak.

Vali İbrahim Akın'ın koordinasyonunda Kırşehir Belediyesi, Kent Konseyi ve Ahiler Kalkınma Ajansının yaptığı ortak çalışmayla nisan ayında UNESCO Türkiye Millî Komisyonuna müzik dalında başvuru yapıldı. Komisyondan alınan onay mektubunun ardından Kırşehir Belediyesinin başvurusu, haziran ayında UNESCO'nun ilgili birimine gönderildi. Burada yapılan değerlendirmenin ardından da Kırşehir'in müzik dalında UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'na alındığını bildiren yazı Kırşehir Belediyesine ulaştı.

Kentteki abdal geleneği ve bozlak kültürü, müzik alanında UNESCO ağına alınan diğer şehirlerle yapılacak ortak etkinlikler sayesinde dünyada tanıtılacak. Hazırlıkların tamamlanmasıyla Kırşehir, UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı Yıllık Konferansı'nda aktif rol alma imkânı da bulacak.

Bu haber metninden hareketle,

I. Bozlak kültürü, Kırşehir dışındaki şehirlerde de yaşatılmaktadır.
II. Türkiye'de UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'na girmiş başka iller de vardır.
III. Kırşehir'deki müzik geleneğinin dünya çapında duyurulması sağlanacaktır.
IV. Kırşehir'in zengin müzik kültürü, UNESCO tarafından resmîleştirilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) III ve IV

53.

Değerli Arkadaşım,
Bundan bir ay önce, Kırşehir'in Kaman İlçesi'nde yer alan Kalehöyük Arkeoloji enstitüsü ve müzesine gittik. Burada eski uygarlıklardan kalma çeşitli tarihî eserleri gördük. Buranın bahçesinde Japonya'da yetişen çeşitli ağaç türlerini de gözlemleme fırsatımız oldu. Vaktin nasıl geçtiğini anlamadık. Daha sonraki gün de Mucur'daki Seyfe gölünü akşamüstü ziyaret ettik. Keşke sen de yanımızda olsaydın daha mutlu olurduk. Yakın zamanda görüşmek dileğiyle...

Bu e-postada aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bir yazım yanlışı <u>yoktur</u>?

A) Yer adları içerisinde özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, belde vb. sözler küçük harfle başlar.

B) Somut olarak yer bildirmeyen alt, üst ve üzeri sözlerinin sona getirilmesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

C) Kurum, kuruluş ve kurul adlarının her kelimesi büyük harfle başlar.

D) Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.

54.

Bir eylemin geçişli olması, cümle içinde nesne bulunmasına bağlı değildir. Önemli olan bu eylemin nesne alabilecek durumda olmasıdır. Örneğin "Durakta yarım saat bekledim." cümlesinde nesne olmamasına rağmen "beklemek" eylemi geçişli çatılıdır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem geçişli olduğu hâlde cümlede nesne <u>kullanılmamıştır</u>?

A) Ali Bey, başından geçen olayları saatlerce anlattı.

B) Tatile gittiğimizde otel odasının sessizliğinde okumuştum.

C) Uyarıları dinlemeyen Mehmet, bahçenin kapısını açtı.

D) Dün akşam okulda arkadaşının hediye ettiği kazağı unuttu.

55.
- Türkiye; grekoromen güreşin yıldız, genç ve büyük kategorilerinde bugüne kadar 1705 madalya kazanmıştır.
- Türkiye, grekoromen stilinde ilk altın madalyayı 1936 Berlin Olimpiyatları'nda Yaşar Erkan ile elde etmiştir.

Bu iki cümlenin anlamca doğru birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Grekoromen güreş stilinde ilk altın madalyayı 1936 Berlin Olimpiyatları'nda Yaşar Erkan ile elde eden Türkiye; bugüne kadar yıldız, genç ve büyük kategorilerinde 1705 madalya kazanmıştır.

B) Grekoromen güreş stilinde 1936 Berlin Olimpiyatları'nda Yaşar Erkan ile altın madalya kazanan Türkiye; bugüne kadar yıldız, genç ve büyük kategorilerinde 1705 madalya elde etmiştir.

C) Türkiye; güreş alanında 1705 madalya kazanırken grekoromen stilinde yıldız, genç ve büyük kategorilerinde altın madalya alan Yaşar Erkan 1936 Berlin Olimpiyatları'nda mindere çıkmıştır.

D) Türkiye'nin grekoromen güreş stilindeki ilk başarısı 1936 Berlin Olimpiyatları'nda Yaşar Erkan ile sağlanırken bugüne kadar bu alanda yıldız, genç ve büyük kategorilerinde 1705 altın madalya kazanılmıştır.

56. Stefan Zweig, “Satranç” adlı eserinde, <u>tecrit</u> (I) edilen bir kişinin artık ruhsal <u>dengesini</u> (II) yitirmenin <u>eşiğine</u> (III) gelmesini ve bu sırada rastlantı sonucu bulduğu bir satranç kitabından satranç hamlelerini öğrenerek <u>bunalımdan</u> (IV) kurtuluşunu anlatır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden üçünün anlamı aşağıda verilmiştir.

- Ayırma, ayrı bir tarafta tutma.
- Bir tepkinin başlamasında, ortaya çıkmasında etkili olan ruhsal, fizyolojik nokta.
- Uyaranlara karşı duyarlığın, kendine güvenin azalarak umutsuzluğun güçlenmesiyle ortaya çıkan ruhsal bozukluk.

Buna göre kaç numaralı sözcüğün anlamı <u>verilmemiştir</u>?

A) I B) II C) III D) IV

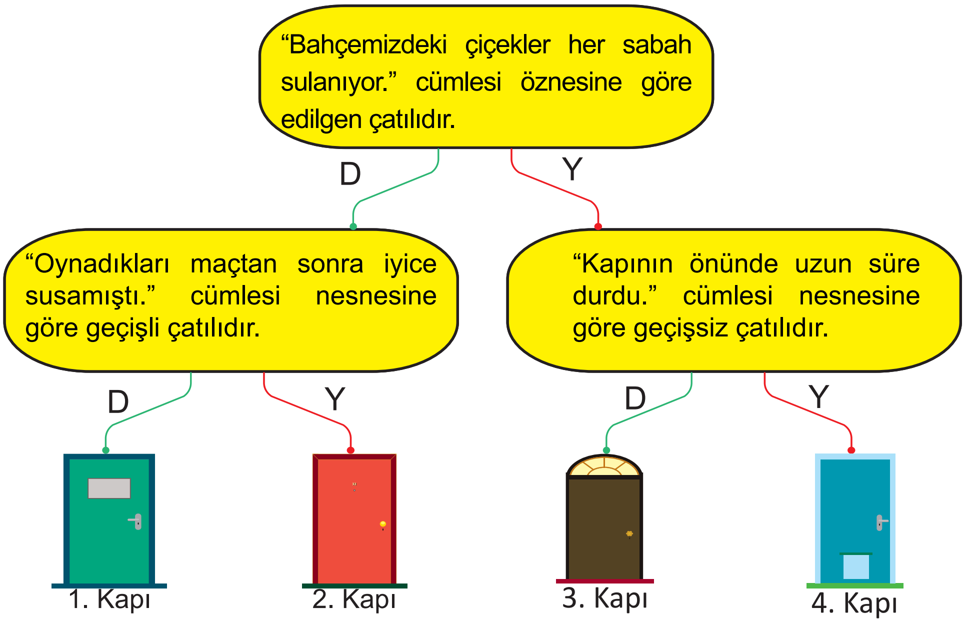
57.

(I) Düşünen Adam, Fransız Heykeltıraş Auguste Rodin tarafından üretilmiş bir eserdir. (II) Dünyanın en ünlü heykellerinden biri olan eser, genellikle felsefi düşünceyi anlatan bir simge olarak kullanılmaktadır. (III) Rodin, Düşünen Adam’ın ilgi görmesi üzerine on bronz dökümünü yapmıştır. (IV) Türkiye’de 1951 yılında Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesinin bahçesine bir kopyası yapılmıştır.

Bu metinde numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümle nesnel anlatıma sahiptir.
B) II. cümle, karşılaştırma cümlesidir.
C) III. cümlede neden-sonuç ilişkisi vardır.
D) IV. cümlede amaç- sonuç ilişkisi bulunur.

58. Aşağıdaki bilgiler doğru ise “D”, yanlış ise “Y” oku takip edilerek çıkış kapısına ulaşılacaktır.

Buna göre kaç numaralı çıkış kapısına ulaşılır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

59. — Bazı insanlar birini yanıltmak amacıyla duygularını, düşüncelerini olduğundan başka türlü gösterecek bir şekilde konuşabilirler.

— Hocam, böyle insanları anlatırken - - - - deyimini kullanabilir miyiz?

— Evet, Merve. Bununla birlikte dilimizde “ağız” kelimesinin kullanıldığı başka deyimler de vardır. Mesela - - - - ve - - - - deyimleri. Bu deyimlerden biri “öğrenmek istenilen şeyi söyletecek yolda dil kullanmak” anlamını verirken diğeri “birine minnet etmemek” anlamını taşır.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

A) ağız yapmak

B) ağız aramak

C) ağız eğmemek

D) ağız açtırmamak

60.

DÜNYA SU KITLIĞI

- **Birleşmiş Milletlerin (BM) mart ayında “iklim ve su değişikliği” ile ilgili yayımladığı rapora göre küresel su kullanımı son 100 yılda 6 kat arttı.**

- **Su kaynaklarının devamlılığı; gıda ve enerji güvencesi, ekonomik büyüme, iklim değişikliğiyle mücadele ve biyolojik çeşitliliğin korunması gibi birçok konunun temelini oluşturuyor ancak yeterli ve iyi kalitede suyun varlığı; kentsel kullanım, sulama, enerji ve üretim faaliyetleriyle bağlantılı birçok tehdit içermektedir.**

- **Okyanus ve denizlerin korunması da doğadaki yaşam döngüsünün devamı için hayati önem arz ediyor. Fakat iklim değişikliği, plastik ve petrol kirliliği ile aşırı avlanma gibi nedenler yüzünden dünyanın yüzde 71’ini kaplayan okyanuslar tehdit altında.**

Bu metinle ilgili,

I. İkilemelerden yararlanılmıştır.

II. Tanımlama yapılmıştır.

III. Örneklendirmeye başvurulmuştur.

IV. Düşüncenin yönünü değiştiren ifadeler kullanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

61. I. Çünkü gereğinden fazla gübre kullanılırsa toprak ve bitkiler zarar görür.
II. Toprağı analiz ettirmeden önce gübreleme yapılması büyük hatadır.
III. Böylece ekilen bitkinin iyi mahsul vermesi için toprağa hangi gübrelerin verileceği ortaya konur.
IV. Toprak analizi, belli bir tarla toprağının gübre ve kireç ihtiyacını ortaya koymak için yapılır.
V. Bu analiz yapılırken öncelikle, toprak örneği laboratuvarda incelenir ve içindeki besin maddelerinin miktarı tespit edilir.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir metin oluşturulduğunda hangisi <u>baştan üçüncü sırada</u> yer alır?

A) II B) III C) IV D) V

62. Bu eserin en büyük farkı, kitaptaki olayların bir bütünlük içinde ele alınması. Diğer kitaplarımda küçük küçük öyküler yazdıktan sonra onları birleştirip kitap hâline getiriyordum. Ama bu kitabımda her bir öykü diğeriyle ilintili. O nedenle bu kitapta uyguladığım yöntem benim için tamamen yeni bir şey. Bu da benim bundan önceki bütün eserlerimi okuyan kişilerin kafasında soru işaretleri oluşturmuş olabilir.

Bu metin aşağıdaki sorulardan hangisine cevap vermek için yazılmıştır?

A) En son kitabınızın yeni bir tür olarak algılanması hakkında ne düşünüyorsunuz?
B) Her kitabınızda diğer kitaplarınızdan farklı konuları mı ele alırsınız?
C) Eserlerinizi oluştururken farklı türlerdeki eserlerden ne ölçüde yararlanırsınız?
D) Sizce bir eser, farklı tabakalarda yer alan insanları anlatmalı mıdır?

63. Rivayete göre 850'li yıllarda Kaldı adında Etiyopyalı bir sığırtmaç (çoban), güttüğü keçilerin bir meyve yediklerini ve bu meyveyi yedikten sonra daha hareketli olduklarını fark etmiş. Kendisi de bu meyveyi deneyince tadı hoşuna gitmiş ve kahvenin öyküsü de böylece başlamış. Fetihlerini Yemen bölgesine doğru ilerleten Osmanlılar da kahveyle tanışmış. 1517 yılında Kanuni Sultan Süleyman'ın Yemen Valisi Özdemir Paşa, kahveyi İstanbul'a getirmiş ve sarayı kahveyle tanıştırmış. Osmanlı İmparatorluğu'nda ilk kahvehane 1550'de İstanbul'da açılmış. Bu kahvehaneler, insanların bir araya gelerek kahve içtikleri, tartıştıkları, fikir alışverişinde bulundukları ve iş konuştukları mekânlar durumuna gelmiş. Zamanla, dilimizde kahveyle ilgili deyimler ve atasözleri görülmeye başlamış. Venedikli tacirlerin, 1615 yılında kahve tohumlarını kendi ülkelerine götürmeleriyle kahvenin yolculuğu devam etmiş ve kahve Avrupa'ya yavaş yavaş yayılmış.

Bu metinde kahveyle ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Nasıl keşfedildiğine
B) İçildiği mekânların işlevlerine
C) Kültürümüze yansımalarına
D) Avrupa'dan sonraki rotasına

64. Öğrencilerin okuma becerileri, günümüzde en çok tartışılan konulardan biridir. Amerika Birleşik Devletleri Eğitim Sekreterliğinin yayımladığı iki yıllık eğitim raporunda, dördüncü ve sekizinci sınıftaki öğrencilerin kendi seviyelerine göre yeterli ölçüde okumadıkları belirtiliyor. Diğer ülkelerde de benzer sonuçlara ulaşılmış. Öğrencilerin okuma oranlarının bu denli düşmesinde teknolojik araçların rolünün oldukça fazla olduğu düşünülüyor. Eğer öğrenciler dijital oyunlar ve ekran kullanımı konusunda kısıtlanmazsa bu becerilerin arttırılmasında da yol katedilemeyecektir.

Bu parçada yazar, çocukların okuma becerilerinin artırılmasını sağlama konusunda başarılı olmak için aşağıdaki önerilerden hangisini sunmuştur?

A) Öğrencilerin seviyelerine uygun kitaplar hazırlanmalıdır.
B) Öğrencilere okumayı sevdirmek için okuma etkinlikleri düzenlenmelidir.
C) Öğrencilerin teknolojiye erişimi engellenmelidir.
D) Öğrencilerin, teknolojik aletleri kullanımı sınırlandırılmalıdır.

65. Genç yazarımızın bu eseri kalıpları kıracak. Alışılagelen roman yazma tekniklerini değiştirip yazın hayatımıza da yepyeni bir renk katacak. Hepsinden önemlisi bu hamleyle, gelecek kuşaklara da örnek olacak gibi gözüküyor. Eserdeki farklılık, karakterlerin işlenişine de yansımış. Özellikle ana karakter, esere daha önce duyulmamış bir soluk katıyor.

Bu metindeki altı çizili cümlede, sözü edilen eserin hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

A) Özgünlük
B) Gerçekçilik
C) Etkileyicilik
D) Doğallık

66.

ORHAN VELİ KANIK

- Klarnet ustası Mehmet Veli Kanık ile Fatma Nigâr Hanım'ın ilk çocukları olarak 13 Nisan 1914'te İstanbul'da dünyaya gelmiştir.
- Gençlik yıllarında Ankara Erkek Lisesinin yayın organı "Sesimiz" dergisinde de çalışmaları yayımlanan Kanık'ın, lise yıllarında şair Melih Cevdet Anday ve Oktay Rifat ile arkadaş olması edebiyat hayatının başlangıcı oldu.
- Bu süreçte öğretmenleri arasında yer alan ünlü şair Ahmet Hamdi Tanpınar'ın da desteğini alan Orhan Veli Kanık, yeni tarzlarını Melih Cevdet ve Oktay Rifat ile birlikte "Garip" başlığı altındaki bir bildiri ile "Varlık" dergisinin 1 Aralık 1939 tarihli 154'üncü sayısında açıkladı.
- İlk şiirlerinde aşk, özlem, çocukluk anıları gibi temaları ele alan Kanık, 1933'te İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümüne kaydoldu. Buradaki öğrenimini yarıda bırakan usta şair, 1935'te bir süre yardımcı öğretmenlik, 1936-1941'de PTT Genel Müdürlüğü Telgraf İşleri Reisliği Milletlerarası Nizamlar Bürosunda memurluk yaptı.
- Millî Eğitim Bakanlığı Tercüme Bürosunda memur olarak kısa bir süre görev alan ve bu görevi sırasında "MEB Dünya Edebiyatlarından Tercümeler" serisinde Fransızcadan çeviriler yapan Kanık, 1947'de memurluktan istifa etti.
- Türk edebiyatı tarihinde yenilikçi fikirlerin ilk savunucularından biri kabul edilen Kanık; şiirin ölçü, uyak gibi kalıplardan ve kurallardan bağımsızlaşarak yazılabileceğini savundu. Yazı ve şiirlerinde eleştirel bir üslupla mizah ögelerinden yararlanan, daha basit ve yalın olan halk dilini kullanmayı benimseyen Kanık, şiirlerinde özellikle İstanbul'a olan hayranlığını dile getirdi.

Bu metinde Orhan Veli Kanık ile ilgili,

I. En az üç dil bilmektedir.
II. Farklı birimlerde memur olarak çalışmıştır.
III. Çocukluk döneminde müzikle yakından ilgilenmiştir.
IV. Eserlerinde anlaşılır bir dil kullanmıştır.

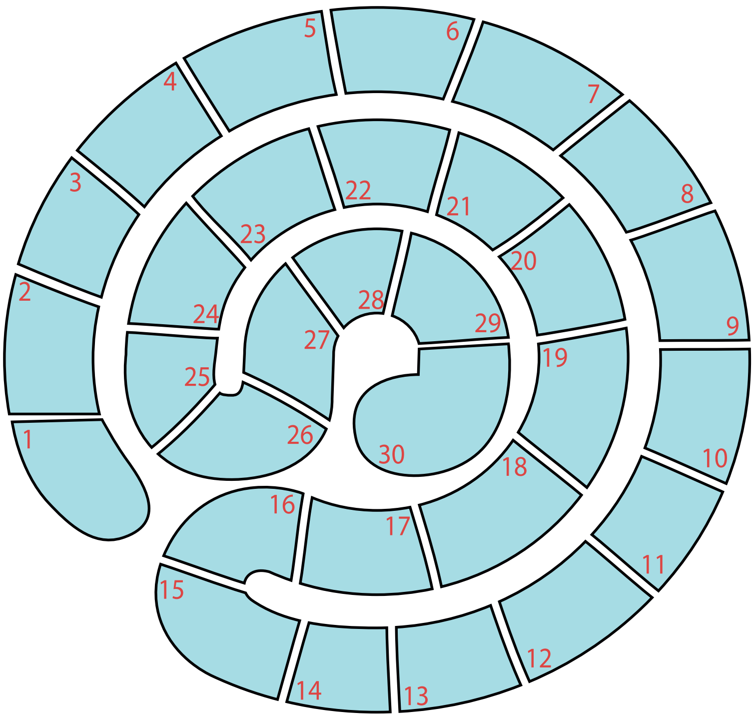
yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

67. Kırşehir'de bulunan Cacabey Medresesi, Selçuklu Sultanı Keyhüsrev zamanında 1270-1272 yıllarında yapılmıştır. Bu medresenin tuğlalarla örülü ve mozaik çinilerle süslü kulesi de bulunur. Medresenin içinde toprak altında kalmış bir havuz mevcuttur. Kuyu şeklindeki bu havuza akseden yıldızlar o dönemde medresede eğitim alan öğrenciler tarafından incelenmiştir. Günümüzde bu medrese, cami olarak kullanılmaktadır.

Metinde geçen bazı sözcüklerin anlamı aşağıda verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bulup sarmal bulmacaya sırasıyla dıştan içe yazınız. Anahtar sözcük bölümündeki sayılara denk gelen harfleri bularak anahtar sözcüğü yazınız.

Sayı Aralığı	Tanımlar
1-4	Müslümanların ibadet etmek için toplandıkları yer.
5-11	İslam ülkelerinde, genellikle İslam dini kurallarına uygun bilimlerin okutulduğu yer.
12-15	Duvarları kaplayıp süslemek için kullanılan, bir yüzü sırlı ve genellikle çiçek resimleriyle bezeli, pişmiş, balçık levha, fayans.
16-21	Türlü renklerde, küçük küp biçiminde mermer, taş veya pişmiş toprak parçalarının yan yana getirilmesiyle yapılan resim ve bezeme işi.
22-26	Süslenmiş, bezenmiş.
27-30	Su katmanına varıncaya kadar derinliğine kazılan, genellikle silindir biçiminde, çevresine duvar örülen, suyundan yararlanılan çukur.

ANAHTAR SÖZCÜK						
4	10	15	16	25	20	27

Buna göre anahtar sözcük aşağıdakilerden hangisidir?

A) İsimlik B) Asillik C) İskemle D) Asimile

CEVAP ANAHTARI

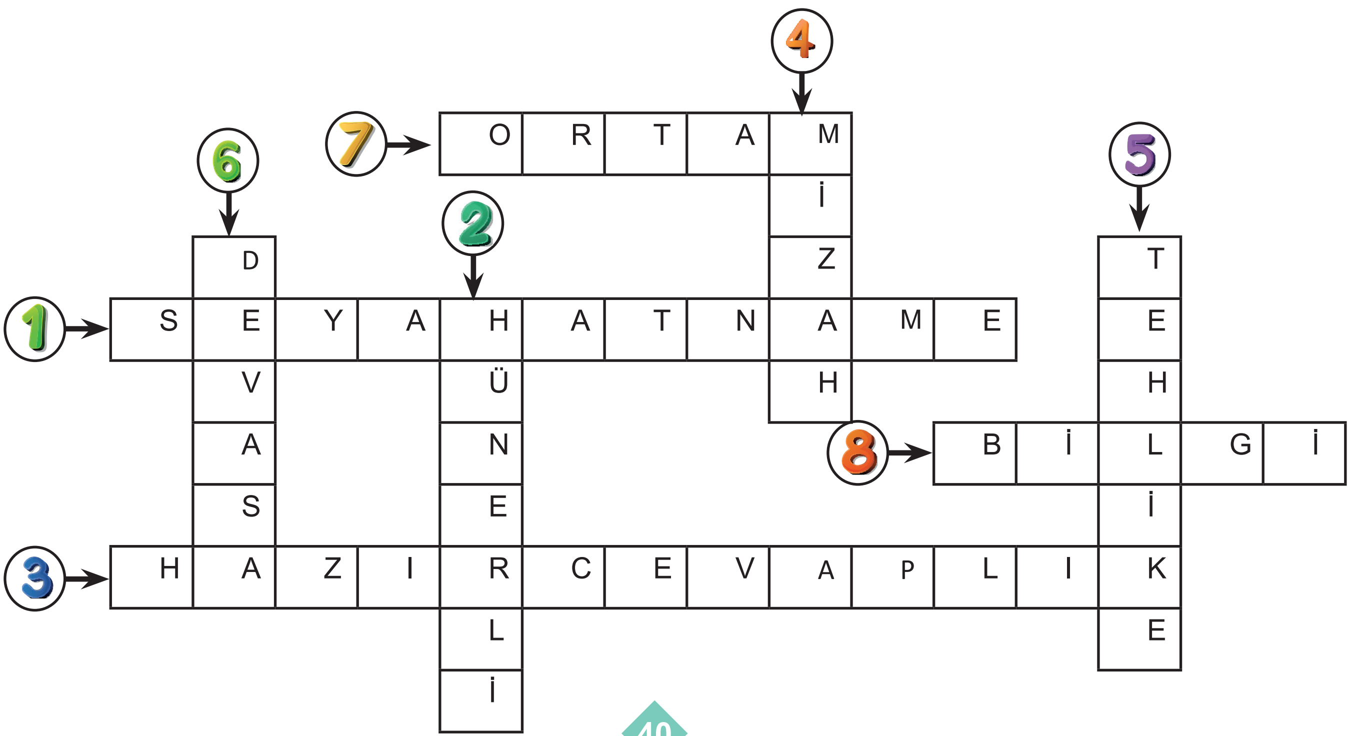
ETKİNLİK 1

	Doğru	Yanlış
1.	✓	
2.		✓
3.	✓	
4.	✓	
5.	✓	
6.		✓

ETKİNLİK 2

	GERÇEK ANLAM	MECAZ ANLAM	TERİM ANLAM
1.	✓		
2.	✓		
3.		✓	
4.		✓	
5.			✓
6.			✓
7.			✓
8.			✓
9.		✓	
10.	✓		

ETKİNLİK 3

ETKİNLİK 4

ÇIKIŞ KAPISI → 8

ETKİNLİK 5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ç	ğ	j	a	g	c	b	h	l	d	ı	i	e	f	k

ETKİNLİK 6

1	2	3	4	5	6
A	D	Ç	C	B	E

ETKİNLİK 7

Dağların doruklarından aşan bakışlar, hür maviliklerde kayboluyor.
Özne / Yer Tamlayıcısı / Yüklem

İnsan, dara düşünce arkadaşlarının değerini anlarmış.
Özne / Zarf Tamlayıcısı / Belirtili Nesne / Yüklem

Nureddin Cacabey'in 1272'de Kırşehir'de kurmuş olduğu Cacabey Medresesi, onun adını ebedîleştirmiştir.
Özne / Belirtili N. / Yüklem

Soğuk bir kış günü karanfil almak için çıktım.
Zarf Tamlayıcısı / Zarf Tamlayıcısı / Yüklem

Arkadaşımın bana hediye ettiği kitapları bir çırpıda okudum.
Belirtili Nesne / Zarf T. / Yüklem

Yeşilin hasretini Türk işledi çiniye.
Belirtili Nesne Özne Yüklem Yer Tam.

ETKİNLİK 8

1	2	3	4	5	6	7
E	F	D	Ç	C	A	B

ETKİNLİK 9

1. METİN	Karşılaştırma
2. METİN	Örnekleme
3. METİN	Tanımlama
4. METİN	Tanık Gösterme
5. METİN	Sayısal Verilerden Yararlanma
6. METİN	Benzetme

ETKİNLİK 10

	GEÇİŞLİ	GEÇİŞSİZ
1.	✓	
2.	✓	
3.		✓
4.	✓	
5.	✓	
6.		✓
7.		✓
8.	✓	
9.	✓	
10.	✓	

ETKİNLİK 11

CEVAP: 1 - 3 - 5

ETKİNLİK 12

NO.	DOĞRU YAZIMI
a.	otuz beşinci
b.	Herhangi bir
c.	Herkes
d.	TDK'nin
e.	kirpi
f.	Mayıs'ta
g.	Oysaki
h.	atmıştım ki
i.	üçer üçer
j.	kg'dan
k.	teneffüs
l.	biraz
m.	unvanı
n.	Her şeyi
o.	Başkomutan
p.	yurt dışındaki

ETKİNLİK 13

1) nokta
2) virgül
3) noktalı virgül
4) iki nokta
5) ünlem
6) eğik çizgi
7) kesme işareti
8) üç nokta

ETKİNLİK 14

	CÜMLELER	ÜÇÜNCÜ SÖZCÜK
a.	Gündüz kandilini hazırlamayan, gece karanlığa razı demektir.	karanlığa
b.	Hedefi olmayan gemiye hiçbir rüzgâr yardım edemez.	rüzgâr
c.	Ağzında bal olan arının kuyruğunda iğnesi vardır.	kuyruğunda
ç.	Bağımsızlık, onun uğruna ölmesine bilen toplumların hakkıdır.	bilen
d.	Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar.	dokuz
e.	İki günü eşit olan ziyandadır.	eşit
f.	Dostu iyi olanın aynaya gereksinimi yoktur.	aynaya
g.	Anı yazmak, ölümün elinden bir şeyler kurtarmaktır.	bir
ğ.	Rüyaları gerçekleştirmenin en iyi yolu uyanmaktır.	iyi

ETKİNLİK 15

NO.	TAŞIDIĞI ÖRTÜLÜ ANLAM
1.	Geçen yıl da meyve vermemişti.
2.	Senden başkasının yanında mutlu olamıyoruz.
3.	Daha öncesinde şiir okumaya karşı ön yargılarınız vardı.
4.	İşini iyi yapamayanlar başarıya ulaşamazlar.
5.	Ben de yeni bir araba aldım.
6.	Daha öncesinde bu filmi izlememiştik.
7.	Yazarımızın kitabı daha önce de çok satanlar listesine girmişti.
8.	Bizi dinlemeye başka kimse gelemez.

ETKİNLİK 16

1	2	3	4	5	6	7	8
G	H	F	E	C	D	B	A

ETKİNLİK 17

a) Kara yaslanma kar erir, ere yaslanma er ölür.
b) Akıllı düşman, akılsız dosttan iyidir.
c) Lokma çiğnenmeden yutulmaz.
ç) Danışan dağı aşmış, danışmayan düz yolda şaşmış.
d) Dost ile ye, iç; alışveriş etme.
e) Ek tohumun hasını, çekme yiyecek yasını.

ETKİNLİK 18

Yirmi yıllık yazarlık serüvenimde ne anlatmak istemişim (?) Bu (,) öyle hemen cevap verilebilecek bir soru değildi (.) Yazılarımda sevinçler (,) hüzünler (,) heyecanlar ve nice duygular iç içe (.) Ama cidden ne anlatmak istedim (?) Bunu ancak siz bilebilirsiniz (.)

Uzun kış gecelerinde sobanın karşısına oturur (,) geçmişteki günlerimi tek tek yazardım deftere (.) Aile üyelerim ne yazdığımı sorarlardı (.) Onlara cevap vermez (,) onların merak duygularının daha da artmasını beklerdim (.) Bu (,) onları kızdırsa da amacıma ulaşma yolunda bana büyük bir avantaj sağlardı.

(—) Eyvah (!) Yine mi düşürdün telefonumu (?)
Biraz durdum (,) gözlerinin içine bakıp nedenini sorunca şöyle cevap verdi (:)
(—) Artık bana zaman ayırmalısınız (,) evin içinde sizleri özlemek istemiyorum (.) Benimle oynamak için elektronik aletlerinizin bozulması ya da kırılması mı gerekiyor (?)
Haklıydı (.)

O (,) dil duyarlığı gelişmiş öykücülerimizden biridir (.) Yaşamı değişik boyutlarıyla yansıtmayı amaçlar (.) Öte yandan öykülerinde dili bir araç olarak görmez (.) Yazarken dilin olanaklarını belirli amaçlar doğrultusunda zorlar (,) bu yolla yeni söylem biçimleri araştırır (.) Bunu yazarlığın ve yaratıcılığın doğal bir işlevi olarak görür (.) Yoğun (,) çok katmanlı (,) çağrışımlı bir anlatım oluşturma çabası içindedir (.)

ETKİNLİK 19

Doğru sıralama: 5-4-2-3-1

ETKİNLİK 20

I. AÇIKLAMA	II. ÖYKÜLEME
III. BETİMLEME	IV. TARTIŞMA

ETKİNLİK 21

	1. METİN	
	Doğru	Yanlış
1.		✓
2.	✓	
3.		✓
4.	✓	
5.		✓
6.		✓
7.		✓

	2. METİN	
	Doğru	Yanlış
1.	✓	
2.	✓	
3.		✓
4.	✓	
5.		✓
6.	✓	
7.		✓

ETKİNLİK 22

1. Tahtadaki Metnin Sıralaması	→	3 - 5 - 6 - 4 - 1 - 2
2. Tahtadaki Metnin Sıralaması	→	4 - 5 - 1 - 3 - 2
3. Tahtadaki Metnin Sıralaması	→	2 - 1 - 4 - 3 - 7 - 6 - 5

ETKİNLİK 23

	ETKEN	EDİLGEN
1.		✓
2.	✓	
3.		✓
4.	✓	
5.		✓
6.		✓
7.	✓	
8.	✓	
9.		✓
10.		✓

ETKİNLİK 24

1.	(Varsayım)
2.	(Ön yargı)
3.	(Gerçekleşmemiş beklenti)
4.	(Aşamalı durum)
5.	(Tasarı)

ETKİNLİK 25

	ORTAK	FARKLI
1.	✓	
2.		✓
4.	✓	
5.	✓	

ETKİNLİK 26

SÖZCÜK → AKTAR

ETKİNLİK 27

No.	Benzetme	Abartma	Tezat	Kişileştirme
1)	○	○	○	●
2)	○	○	●	○
3)	○	●	○	○
4)	●	○	○	○

28. C
29. B
30. C
31. C
32. A
33. B
34. B
35. B
36. D
37. B
38. C
39. D
40. A
41. C
42. C
43. A
44. C
45. D
46. A
47. A
48. D
49. C
50. D
51. D
52. D
53. B
54. B
55. A
56. B
57. D
58. B
59. D
60. D
61. B
62. A
63. D
64. D
65. A
66. C
67. A

meb.gov.tr